

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pritožujem se...

KAJ JE IN KAJ NI RAZVIDNO IZ PETINŠESTDESE-
TIH PROŠENJ IN PRITOŽB NA OLO ZA ZADNJE 2 LETI

«Ženo in z dvema otrokoma
stanujem v prostoru 3-krat 3,80
metra. Tam kuhamo, delamo, spi-
mo...»

Tako se začne ena izmed pri-
tožb, ki so prišle na Urad za
prošenje in pritožbe pri Izvršnem
svetu Slovenije. Poslal jo je de-
lavac iz našega okraja. In pri-
tožba je - kot normalno - šla na
Okrajni ljudski odbor v Kranj.
Tam so preverili resničnost po-
datkov (pri tem so pomagale or-
ganizacije in organi v podjetju,
v katerem je pritoževalec zapos-
len). Poizvedeli so za vse okoli-
ščine in izbrali predloge za konkre-
tno reševanje teh težav prizade-
lega delavca.

Pri Okrajnem ljudskem odboru
je organizirana posebna služba s
samostojnim delovnim mestom za
reševanje prošelj in pritožb dr-
žavljanov. Pri občinskih ljudskih
odborih te službe ni. Od leta 1959
so iz Izvršnega sveta Slovenije
in ministrstva iz Beograda prejeli
55 takšnih aktov, ki so jih tja kaj
navolili naši ljudje. Zanimalo
nas je, zakaj se ljudje pritožuje-
jo oziroma kaj prosijo.

Kot smo ugotovili, se velika ve-
ščina teh stvari se zmeraj suče
okrog stanovanj. Stanovanjska sti-
sica v mestih se zmeraj ve-
dopušča možnosti, da bi imeli vsi
udobna oziroma ustrezajoča sta-
novanja. Pri reševanju teh stvari
se vnašajo vse bolj ekonomski
momenti in je marsikje socialnost
v ozadju. To velja zlasti za zapo-
sleno v proizvodnji. Iskra v Kra-
nju ima pravilnik o kriterijih za
delitev stanovanj, pri kateri ima
v obliki točk prednost ekonomista
korist kolektiva, strokovna spo-
sobnost prosilca, njegovo delov-
no mesto itd. Podobno je tudi v
nekaterih drugih podjetjih. Sprin-
ta tega pa se čutijo prizadeži ti-
si posamezniki, ki se zmeraj
pogosto uveljavljati začelo enako-
po starem načinu - ne glede
na interese kolektiva oziroma na
določeno posameznika - prosilca pri
vseh stvari.

Drugi precejšnji del pritožb iz-
haja iz delovnih razmerij in dru-
gih pravic zaposlenih. Cestokrat
imajo delavci občutek (a nemalo-
krat je to tudi res), da so na
primer odpušeni iz podjetja ali
pa premešeni na drugo delovno
mesto zaradi tega, ker so se za-
merili posameznikom. Zlasti se
ednani novi gospodarski prijemi

Razstava o varnosti v prometu

Senčur (R. C.) - Avto-moto dru-
štvo v Senčurju, ki je v zadnjem
času močno razgibalo svojo de-
javnost, je pred kratkim organizi-
ralo dve razstavi o varnosti in
varnosti v prometu. Razstavi, ki
sta prikazovali hujše prometne
nesreče na Gorenjskem, sta bili v
Senčurju in na Visokem. Med
prebivalci sta vzbudili precej za-
nimanja. Take razstave so ne-
dvomno koristne tudi na podeže-
lju, zlasti v krajih, kjer je
nediscipliniranost koristnikov cest
izvala več hujših nesreč.

Še zmeraj o našem šolstvu

Po prvih izkušnjah

IZKUŠNJE NEKATERIH KOLEKTIVOV BI KAZALO HITREJE PRENAŠATI TU-
DI DRUGAM - RAZPRAVE O ŠOLSTVU SE PRED ORGANIZACIJAMI SZDL

V petek, 10. novembra, bo pred-
sedstvo Okrajnega sindikalnega
sveta razpravljalo o šolstvu. To
bo že drugič v zadnjem času, da
bo ta organ pretrpel te proble-
me. - Nedavno so se skupno s

Priprave na proslave 29. novembra

Radovljica (M. S.) - Za današ-
nje popoldne je v Radovljici pre-
viden sestanek med člani Občin-
skega odbora Zveze borcev in
člani Mestnega odbora SZDL, na
katerem se bodo pogovorili o
pripravah na proslavo Dneva re-
publike. Osrednja občinska prosla-

močno rušijo stare organizacijske
oblike in ustvarjajo nove odnose
med ljudmi v kolektivu, postav-
ljajo nova merila in podobno. Ob
tem pa se rodijo tudi nesoglasja,
nezadovoljstvo posameznikov itd.

Iz teh dveh področij je bilo
največ pritožb iz našega okraja.
Ljudje, ki so se pritožili, so se-
veda dobili odgovor, čeprav jim
ni bilo moč tudi zmeraj ustreči.
Ob vsem tem pa se vsiljuje misel,
da se ljudje morda celo pre-
malo poslužujejo teh pravic. Res
je, da imamo državljani vrsto ob-
lik za uveljavljanje naših težej.
To zlasti prek samoupravnih or-
ganov. Posameznik je včasih pri-
zadež, meni, da so požagane nje-
gove pravice. To je včasih posled-
ica kompleksov, včasih posledica
okornosti, toda v večini primerov
se ljudje obračajo na najvišje or-
gane z utemeljenimi razlogi. Z
druge strani pa je sem in tja še
zmeraj kak primer, da človeka,
ki se je pritožil, gledajo po stra-
ni tisti, ki so prizadeži. Iz neke-
ga podjetja, iz katerega se je
pritožil neki delavec na maršala
Tita, so potem pritiskali celo na
časopis za zahtevo, naj bi tega
delavca javno oziroma, češ da mi
imel prav in da bi moral pritož-
bo izročiti najprej njim.

Take in podobne negativne ten-
denca prav gotovo delno vplivajo
na to, da so državljani še v večji
meri ne poslužujejo teh demokra-
tičnih pravic in zaupanja, ki ga
v svojih težnjah kažejo do naših
najvišjih voditeljev in organov
oblasti. - K. M.

Priprave na temeljito obravnavo

Problemi zdravstva, šolstva,
stanovanjskih skupnosti in kra-
jevnih odborov so postali pred-
vsem zadnje čase nadvse aktual-
ni. To se ne kaže zgolj samo po
upravni strani, ampak tudi v
množičnih razpravah državljanov
sami. Za reševanje in prouče-
vanje omenjenih zadev od širše-
ga kroga prebivalcev so nedvom-
no najprimernejša mesta zbori vo-
liver in plenumi Socialistične
zveze.

Na zadnji seji komisije za dru-
beno upravljanje pri Okrajnem
odboru SZDL Kranj so med dru-
ga obravnavali predvsem pro-
gram dela komisije oziroma so ga
prilagodili okvirnemu načrtu de-
la OO SZDL. Sklenili so, da bo
komisija za družbeno upravljanje
pripravila material za seje oziroma
plenume Okrajnega odbora
SZDL. Na teh sejah, ki bodo ta
in prihodnji mesec, bodo razpravl-
jali o problemih šolstva, zdrav-
stva, stanovanjskih skupnosti in
krajevnih odborov. V ta namen
so imenovali posebne podkomisi-
je; predsedniki teh podkomisij so
člani komisije za družbeno upravl-
janje, ostali člani pa so strokov-
njaki s tistega področja, za kate-
rega je komisija imenovana.

Podkomisija za zdravstvo bo
morala preko Okrajnega ljudske-
ga odbora zbrati osnovne podatke
o formiranju upravnih odborov
v zdravstvenih domovih in v
centrih za zdravstvo po občinah.
Prisostvovati bi morala vsaj dve-
ma sejama upravnih odborov teh

Še zmeraj o našem šolstvu

Nerešeni problemi v šolstvu

PRIPRAVE NA NOVO UREDITEV ODNOSOV V ŠOLSKIH KOLEKTIVIH - TE-
ŽAVE ZARADI POMANJKANJA POTREBNIH UČNIH MOČI

V radovljiški občini šolski ko-
lektivi sami še niso začeli s kon-
kretnimi pripravami za izdelavo
pravilnikov o razdeljevanju oseb-
nih dohodkov. Vendar v zadnjem
času tudi na tem področju tečejo
priprave, ki naj omogočijo uspe-
šen prehod šolskih kolektivov
na nov sistem upravljanja v šo-
lah. Obravnavi novega pojmovanja
šole in problemom šolstva na
območju radovljiške občine je bil
posvečen tudi zadnji plenum pri
Občinskem odboru SZDL v Ra-
dovljici. Posebna komisija, ki so
jo formirali na posvetu predstavi-
nikov šolskih odborov, sklada za
šolstvo, Sveta za prosveto in kul-
turo in šolskih vodstev, bo sku-
paj pripraviti načela za sestavo
omenjenih pravilnikov, ki bi bila
v pomoč posameznim kolektivom.

Izdelane predloge bo komisija
pregledala skupaj z odborom pro-
svetnih in znanstvenih delavcev
pri OBS in potem s skupnimi
stališči seznanila šolske kolektive.
Eno izmed važnih vprašanj, ki
jih bo treba rešiti, je, kako zagot-
oviti šolam več denarja. V pred-
računih bivših občin Radovljica,
Bled in Bohinj so bili skladi za
šolstvo udeleženi s približno 30
odstotki, razen tega pa je v tem
skladu tudi 4 odstotke sredstev

od dopolnilnega proračunskega
prispevka in 2 odstotka od občin-
skih doklad osebnih zavarovan-
cev.

Vendar pa vsa ta sredstva še
ne zadostujejo, občinski ljudski
odbor pa tudi ne razpolaga s po-
datki, kakršne so pravzaprav de-
janske potrebe šol. Zato bodo po
šolah skušali narediti seznam po-
treb. Razumljivo je, da bo prikaz
potreb mogoče sestaviti prioriteten
seznam najnujnejših gradenj
in po njem tudi usmerjati in-
vesticije.

Na splošno je ena izmed naj-
večjih ovir za uspešnejši in hi-
trejši razvoj šolstva v tej občini
pomanjkanje šolskih prostorov. V
vseh občinah ni šole, ki bi imela
poleg učilnic tudi druge potrebne
prostore (kabinete za fiziko, ke-
mijo, risalnice, telovadnice, de-
lavnice itd.). Občutno je tudi po-
manjkanje telovadišč, šolska opre-
ma pa je izrabljena in za sodobni
pouk neprimerna.

Vrsta težkoč nastaja tudi zara-
di pomanjkanja prosvetnih de-
lavcev. Strokovno slabo zasedene
šole v Lescah, v Srednji vasi
in na Koprivniku. V Lescah si
delno pomagajo s strokovnimi uč-
nimi močmi iz Radovljice, v
Srednji vasi so učitelji preobrem-
enjeni z nadurnim delom, tuje-
ga jezika pa ne poučujejo, ker
nimajo učne moči za poučevanje
tujega jezika. Pri nekaterih pred-
metih so jim priskočili na pomoč
prosvetni delavci iz Bohinjske
Bistrice. Na osnovni šoli na Ko-
privniku pa trije učitelji pouče-
jejo tudi vso snov za višje stop-
nje. Prav tako nimajo vse popol-
ne osnovne šole učiteljev za teh-
nični pouk. Nekoliko boljše je pri
pouku gospodinjstva, medtem ko
primanjkuje strokovnih moči za
glasbeni pouk.

Razen tega imajo obilico pro-
blemov tudi ostale šolske ustanove:
Vajenska šola v Radovljici,
Vzgojni zavod v Kamni gorici,
Kmetijska šola v Poljčah, Gostin-
ski šolski center na Bledu in
vzgojno-varstvene ustanove. Ob-
sestano so se razpravljali o usode-
ni sklopi za šolstvo bo lahko in
ostalega šolstva le, če bo iz-
delal podoben načrt razvoja za
posamezne šole in za celotno po-
dročje občine. - M. S.

Ob uveljavljanju novih smernic v javnih službah

O delu v zdravstvenih ustanovah

Predstavniki 260 zdravstvenih ustanov iz vseh krajev Jugoslavije
so razpravljali o nekaterih izkušnjah v našem okraju in jih bodo
skušali uveljaviti pri svojem delu

Jutri se bo na Bledu končalo
že drugo posvetovanje predstavi-
nikov zdravstvenih ustanov Ju-
goslavije o samofinansiranju ozi-
roma o uveljavljanju novih smer-
nic v zdravstvenih ustanovah. Po-
svetovanje je organiziral Zavod
za izobraževanje kadrov in pro-
učevanje organizacije dela v Kra-
nju. Udeležilo se ga je 50 sluša-

teljev iz raznih krajev Jugosla-
vije. To je že drugo tridnevno
posvetovanje te vrste. Na pro-
gramu je še tretje tako posveto-
vanje, tako da bo skupno na teh
posvetovanjih 150 udeležencev iz-
menjalo svoje poglede in izkuš-
nje o današnjih problemih in te-
žavah v zdravstvenih ustanovah.
Pred tem je imenovan zavod

organiziral prav tako posveto-
vanja za udeležence iz zdravstvenih
ustanov Slovenije. Posvetovan-
je je udeležilo skupno 110 sluša-
teljev. Tako bo skupno šlo skozi
ta posvetovanja 260 slušateljev,
kar pomeni, da bo toliko zdrav-
stvenih ustanov dobilo določene
izkušnje, kako organizirati no-
tranjo organizacijo v skladu z
današnjimi smernicami. Osnovo
za ta posvetovanja so dobili or-
ganizatorji iz konkretne prakse
zdravstvene službe v našem okra-
ju, zlasti pa iz dosedanjih izku-
šenj v Zdravstvenem domu v
Kranju, bolnišnici na Jesenicah,
v okrevališčih v Mojstrani in Mar-
tunjku ter v Institutu za TBC na
Golniku. V teh ustanovah so po-
vezeli primere, kako sestaviti pra-
vila podjetja, kako izdelati pra-
vilnike o delovnih razmerjih, o
delitvi skupnega dohodka in raz-
deljevanja osebnih dohodkov itd.
Izkušnje v teh zavodih so služile
za lažjo oziroma za konkretno
in s tem tudi razumljivejšo raz-
pravo na posvetovanjih, tako da
udeleženci niso tega vzeli kot ab-
solutno vzorna pravila, marveč le
kot ogledne primere, ki jih lahko
koristijo oziroma prilagodijo svo-
jim razmeram.

Dosedanji uspehi teh posveto-
vanj so že rodili prve sugestije,
da naj bi Zavod za izobraževanje
kadrov in proučevanje organizac-
ije dela v Kranju organiziral
nekaj podobnega tudi za šolske
ustanove.

Na Gorenjskem že pripravljajo
programe za praznovanje letošnje-
ga Dneva JLA. Razen svečanih
akademij in proslav, športnih tek-
movanj in drugih prireditvev, ki
bodo v vseh občinskih središčih
in večjih krajih ter v enotah JLA,
bo proslava v Škofji Loki deloma
tudi republiškega pomena. Na njej
bodo namreč sodelovali zastopniki
vseh partizanskih enot, ki so se
prvo leto upora borile proti oku-
patorju na območju Slovenije. Na
proslavi v Škofji Loki bodo izro-
čili Cankarjevemu bataljonu SLO-
VENSKO PARTIZANSKO ZA-
STAVO, ki jo je dobil z odlokom
Glavnega odbora OF za uspešno
vodenje šestmesečnih borb na Go-
renjskem v letu 1941, a je ni mo-
gel prevzeti zaradi takratnih raz-
mer.

Hkrati sovpada proslava v Ško-
fji Loki z 20-letnico decembrske
vstaje na Gorenjskem in z živah-

nimi akcijami partizanov v Po-
ljanski dolini in drugod. Le-te so
povzročile precejšnji preplah med
okupacijskimi silami. Akcija bor-
cev Cankarjevega bataljona v
Rovtjah v Poljanski dolini, ko je
bataljon uničil močno sovražno
patrolo - obležalo je 46 mrtvih
policiistov - je odjeknila po vsej
Sloveniji. Preprečenje preseljevan-
ja ljudi iz Poljanske doline, re-
šitev aktivistov iz škofojških za-
porov, mobilizacija borcev na Je-
senicah, Javorniku, v Zirovnici, v
Gorjah in Bohinju in v Zgornje-
savski dolini, vse to je imelo veli-
ki pomen za Gorenjsko in za vso
Slovenijo. Sledila je zgodovinska

dražgoška bitka prve dni januarja
in ostale akcije, ki so prizadejale
sovražniku težke materialne in
človeške žrtve, med drugim so
uničili v prvih mesecih upora več
sto sovražnih vojakov in oficir-
jev.

Proslave 20-letnice JLA bodo
zato nosile obeležje 20-letnice
splošnega upora prebivalstva Go-
renjske. Trajale bodo vse do pro-
slave v Dražgošah, 14. januarja.
Proslava v Škofji Loki bo 24. de-
cembra v enem izmed prostorov,
ki ga bodo še določili in ki bo
sprejel 3 do 4 tisoč prebivalcev iz
Gorenjske in tudi iz ostalih de-
lov Slovenije. - J. P.

Proslava 20-letnice JLA bo
zato nosile obeležje 20-letnice
splošnega upora prebivalstva Go-
renjske. Trajale bodo vse do pro-
slave v Dražgošah, 14. januarja.
Proslava v Škofji Loki bo 24. de-
cembra v enem izmed prostorov,
ki ga bodo še določili in ki bo
sprejel 3 do 4 tisoč prebivalcev iz
Gorenjske in tudi iz ostalih de-
lov Slovenije. - J. P.

Proslava 20-letnice JLA bo
zato nosile obeležje 20-letnice
splošnega upora prebivalstva Go-
renjske. Trajale bodo vse do pro-
slave v Dražgošah, 14. januarja.
Proslava v Škofji Loki bo 24. de-
cembra v enem izmed prostorov,
ki ga bodo še določili in ki bo
sprejel 3 do 4 tisoč prebivalcev iz
Gorenjske in tudi iz ostalih de-
lov Slovenije. - J. P.

Proslava 20-letnice JLA bo
zato nosile obeležje 20-letnice
splošnega upora prebivalstva Go-
renjske. Trajale bodo vse do pro-
slave v Dražgošah, 14. januarja.
Proslava v Škofji Loki bo 24. de-
cembra v enem izmed prostorov,
ki ga bodo še določili in ki bo
sprejel 3 do 4 tisoč prebivalcev iz
Gorenjske in tudi iz ostalih de-
lov Slovenije. - J. P.

Proslava 20-letnice JLA bo
zato nosile obeležje 20-letnice
splošnega upora prebivalstva Go-
renjske. Trajale bodo vse do pro-
slave v Dražgošah, 14. januarja.
Proslava v Škofji Loki bo 24. de-
cembra v enem izmed prostorov,
ki ga bodo še določili in ki bo
sprejel 3 do 4 tisoč prebivalcev iz
Gorenjske in tudi iz ostalih de-
lov Slovenije. - J. P.

Proslava 20-letnice JLA bo
zato nosile obeležje 20-letnice
splošnega upora prebivalstva Go-
renjske. Trajale bodo vse do pro-
slave v Dražgošah, 14. januarja.
Proslava v Škofji Loki bo 24. de-
cembra v enem izmed prostorov,
ki ga bodo še določili in ki bo
sprejel 3 do 4 tisoč prebivalcev iz
Gorenjske in tudi iz ostalih de-
lov Slovenije. - J. P.

Proslava 20-letnice JLA bo
zato nosile obeležje 20-letnice
splošnega upora prebivalstva Go-
renjske. Trajale bodo vse do pro-
slave v Dražgošah, 14. januarja.
Proslava v Škofji Loki bo 24. de-
cembra v enem izmed prostorov,
ki ga bodo še določili in ki bo
sprejel 3 do 4 tisoč prebivalcev iz
Gorenjske in tudi iz ostalih de-
lov Slovenije. - J. P.

TOKRAT V SLIKI • TOKRAT V SLIKI



Radovljica (M. S.) - V drugi polovici oktobra je dvajseto po večji katastrofi v našem kraju, ki je
povzročilo okoli 261.000.000 dinarjev škode. Porušenih je bilo tudi več mostov, med njimi tudi most,
ki veže Lancovo z Radovljico. Narasla Sava je odnesla kakih 25 metrov lesenega mostu. Ljudje z des-
nega brega Save so bili odrezani od Radovljice. Tako je ostalo še danes. Preko Save se prevažajo z
improviziranim splavom, kar je življenjsko zelo nevarno. Dnevno prepeljejo s splavom okoli 200 ljudi,
ob nedeljah tudi do 300. Otroci iz Lancovega in okoliških krajev pa se morajo voziti v šolo v Radov-
ljico preko Lipnice in Podnarta. Za sedaj bi lahko za pešce napravili vsaj kakšno vrv



20 LET LJUDSKE REVOLUCIJE

ADAMIČEV ZBOR V TASHKENTU

O tem piše Franjo Novak, eden izmed tisočih udeležencev velike OKTOBRSE REVOLUCIJE iz naših krajev. V prvi svetovni vojni so mnogi naši fantje in moške prišli v rusko ujetništvo kot avstrijski vojaki. In večina teh se je tam priključila revolucionarnemu gibanju.

Napad na cesti

V nedeljo zvečer se je peljal s Koprivice proti Kranju voznik osebnega avtomobila Franc Kržišnik z ženo in dvema otrokoma. Nekaj pred Kranjem pa je Kržišnik naletel na Novico Kneževića, Martina Markovića in Huseina Selimovića. Ker se mu niso hoteli umakniti s poti, je moral avtomobil ustaviti. Pozval jih je naj se umaknejo s ceste, kar pa v njena trojica ni storila. Spravili so se nad Kržišnika, ga potegnili iz avtomobila in ga odvedli na polje, kjer so ga pretepli. Takrat se je pripeljal mimo miličnik s postaje LM iz Radovljice. Ko je posegel vmes, ga je eden od napadalcev udaril s kamnom po glavi, drugi pa je zvrnil njegovo motorno kolo. Tudi Karel Pintar, ki se je pripeljal mimo z avtomobilom ni imel sreče. Ko je ustavil so zlikovci napadli tudi njega in mu razbili vetrobran na avtomobilu. Nekaj domačin pa je medtem obvestil organe Ljudske milice v Kranju, ki so napadalce polovili in priprli.

ARNIČEVA SIMFONIJA

V petek, 10. novembra ob 17.30, bo v Delavskem domu v Kranju (Klub proizvajalcev) klubski večer, ki ga prireja Klub kulturnih delavcev. Na sporedu bo Arničeva simfonijska za veliki orkester, soliste in zbor - Vojna in mir. Reprodukcijski orkester bosta prisostvovala tudi avtor Blaž Arnič in Milko Škoberne. Kranjski KLUB KULTURNIH DELAVCEV vabi na večer vse ljubitelje simfonične glasbe. - J. K.

NAŠ RAZGOVOR

Zvedeli smo, da se je na pobudo kranjskega Avto-moto društva ustanovil gradbeni odbor, ki skrbi za postavitev »DOMA AMD«. Z namenom, da bi zvedeli nekaj podrobnosti o tem, smo se obrnili na sekretarja AMD Kranj tov. Franca Brohiha.

»Že dalj časa smo se ukvarjali z mislijo, kako bi prišli do boljših prostorov. Sedanji prostori so tesni in ne ustrezajo potrebam naše dejavnosti, mimo tega pa si jih delimo z Oskrajnim odborom Ljudske tehnike Kranj. Po večkratnih daljših razpravah in posvetovanjih nam je ostala ena sama rešitev: gradnja novih prostorov. Ustanovili smo gradbeni odbor.«

● Kje bo novi dom AMD?

»Lokacija je že določena v

V Tashkentu, dasi 5 tisoč kilometrov od Moskve, so bili takrat prav tako v neprestani napetosti in nemirnih političnih in razrednih bojih. Naši ujetniki so zlasti enotno sodelovali v bojih proti sovražnikom revolucije ob zaroti, ki je bila skovana proti sovetom. To je bilo 6. januarja 1919. leta. Vojni komisar - bivši oficir carske Rusije - Osepov je pripravil udar na mlado oblast. V tisti noči so zarotniki pobili 14 ljudskih komisarjev oziroma izvoljenih odbornikov nove oblasti. Boji so trajali tri dni.

Med Jugoslovani so v Tashkentu prevladovali zlasti Slovenci. Imeli so razne organizacije, sestanke in so izdajali celo svoj časopis »Rdeči prapor«. Se bolj znan pa je bil njihov pevski zbor, ki ga je tam osnoval in vodil naš znan komponist Emil Adamič. Tako in podobno so naši ujetniki sodelovali v oktobrski revoluciji. Iz Rusije oziroma Sovjetske zveze so se naši vračali večinoma šele po nekaj letih, ko so se tam stvari že umirile.

Potrošnik bo zadovoljen

Tarnanja gospodinj, češ da kupujejo v trgovinah za drag denar stara ali celo pokvarjena jajca, poslej ne bo več. Sanitarna inšpekcija pri ObLO Kranj je nemoreč odredila, da bodo morale vse trgovine v občini od 10. novembra dalje prodajati jajca po kvaliteti in velikosti.

Tega, da je trgovska mreža prodajala različne vrste in velikosti jajc po enaki ceni, ne bo več. Za tak način prodaje so se nekateri činitelji zavzemali že pred časom. V ta namen so nekatera trgovska podjetja tudi kupila aparate za ugotavljanje kakovosti jajc. Ker pa je takšno pregledovanje zahtevalo precej časa, so trgovine to prakso kmalu opustile. Mnogo lažje je namreč prodajati

Ljudje in dogodki

Po daljši dobi političnega razhajanja in medsebojnih trenj bo proti koncu tedna prešel La Manche de Gaulle z največjo previdnostjo, da mu ne bi naškodila angleška megla. Novembrska popotovanja v Veliko Britanijo ne štejejo med turistične užitke. Državnikom je najbrž marsikaj olajšano. Toda po vprašanjih, ki jih bosta dve osebnosti našli v skrbno pripravljeno vili blizu Londona, lahko sodimo, da gre za važen sestanek, ki se bo v prihodnosti najbrž bistveno odrazil na odnose v zahodnem zavezništvu. Macmillan bo želel, da bi stvari obravnavala z veliko žilico svetovne diplomacije. Ker v berlinskem vprašanju in glede pogajanj de Gaulle nima najboljši čiste vesti, bo skušal razgovore spustiti iz visokih sfer na zemljo. Zakaj francoska načela so postala zadnji čas do Velike Britanije tako jasna, da nima smisla »plavati« je naprej v oblakih, ko je treba zavijati rekeve do krmilcev. Gre za pristop Velike Britanije k Skupnemu trgu. Tudi z angleškega glavnega mesta prihajajo sporočila, da je več ali manj že vse pripravljeno za pristop Velike Britanije k Skupnemu trgu in pred tem dejstvom

ne kaže zapirati oči. Angleška posadka, ki je sestavljena iz uglednih političnih voditeljev konservativne stranke čaka znak, ko bo krenila v Bruselj na razgovore s predstavniki »male Evrope«.

Churchill je bil prvi Anglež, ki je začel sanjati o združenju Evrope. Toda za ceno združene Evrope ni bil pripravljen razprodati britanskega imperija. Britanski imperij pa je začel razpadati brez uredniške te za-

Snubljenje v predmestni vili

misli. Zdaj je pripeljal razvoj tako daleč, da Velika Britanija po vsej verjetnosti lahko ostane brez imperija in brez Evrope. Angleži so se odločili, da preko La Manche potrkajo na evropska vrata. Toda nihče v Londonu ne pričakuje, da se bodo Angleži odrekli nemogočih stvari. Zlasti si ne morejo misliti, da bi Angleži zgubili s pristopom prosto presojo o svetovnih problemih.

De Gaulle prihaja na otok z bolj konkretnimi prepričanji. Odločil se je, da Macmillana vpreže v jarem, ki so ga napravili po pariški meri. Celinska Francija bi želela Veliko Britanijo čim bolj trdno privezati za evropsko celino. Angležev ne marajo za privesek, ki bi imel

v razsoji proste roke. General vsiljuje Skupnemu evropskemu trgu tudi skupno zunanjo politično smer, obveznost, da sleherni država prisloki drugi državi članici na pomoč v primeru, da bi bila napadena in slednji se pogodbijo o politični zvezi. V bistvu se je francoska evropska politika odrekla prejšnjim ustaljenim, ki so jih zastopali v častu Četrtre republike. Obliki tesne evropske federacije postavlja nasproti rahlo konfederacijo.

prihajajo v angleške luke vedno bolj prazne in nenatočene. Ko je ocenjeval vlogo Velike Britanije v sodobnem svetu, je neki član lordovske snobice v parlamentu tako označil njen položaj: »Pred 40 leti je britanska zunanja politika črpala po bode iz moči. Danes je pogoj za britansko moč v prilagoditvi in združevanju s prijatelji.«

Izredno zanimivo je ameriško gledanje na pristop Velike Britanije k Skupnemu trgu. Ob

zadnjem obisku je Kennedy v Londonu porabil precej besed za prepričevanje Angležev, da je napočil zadnji čas za priključitev. Katalci na washingtonski uri pa so se med tem zavrteli za 180 stopinj. Ameriki postaja Skupni trg počasi trn v peti. Evropa s svojo gospodarsko združitvijo pušča vse manj priložnosti za prodajo ameriškega blaga. Zato so se onstran Atlantika začeli vedno bolj navduševati za neko atlantsko sodelovanje, ki bi vključilo tudi ZDA. S tem pa se je francoska zamisel evropske skupnosti, ki je bila zamišljena kot protitež anglosaksonski, sprevrgla v nasprotje.

Zdravko Tomažev

NESREČE

Po nesreči je pobegnil

Ze dolgo ni bilo dogodka, ki bi prebivalstvo tako razburilo kot prometna nesreča, ki se je zgodila v nedeljo, 5. novembra, zvečer na Jeperci pri Medvodah.

Neznani avtomobilist je do smrti povozil 70-letno Marijo Trampuž iz Medvod, ko je ta v bližini gostilne Na klanec prečkala cesto. Storilec je po nesreči pobegnil. Ze v ponedeljek zjutraj pa so organi LM iz Medvod brezvestnega storilca odkrili. Trampužev je povozil 25-letni mizarški pomočnik Vlado Novak iz Medvod. Svoje dejanje je tudi takoj priznal.

Naša želja je seveda, da bi začeli čimprej z gradnjo vsaj servisne delavnice, ki bo prva v našem mestu, in garaž. To bo predvidoma spomlad. Z iztržkom za usluge servisne delavnice - manjša tekoča popravila in pranje avtomobilov ter najemnine za garaže - nameravamo povečati sredstva.

● In kakšne bodo cene tem

»Zaenkrat še niso planirane. Za naše člane bodo te usluge po vsej verjetnosti brezplačne oziroma minimalne, dokler ne zledejo na zeleno vejo. Mimogrede naj omenim, da bo v garažah spravljen naš avtopark, za ostale pa pripravljamo abonma, ker bo nekaj garaž prehodnih.«

E. R.

Dva karambola

Tržič (B. F.) - Preteklo nedeljo sta bila na območju tržiške občine dva hujša karambola, ki pa k sreči nista terjala hujših poškodb.

Na cesti III. reda na Brezjah sta na nepreglednem ovinku trčila osebna avtomobila Kr 37-10, ki ga je upravljal Ranko Ručigaj z Jesenic, in avto s št. Kr 11-16, ki ga je šofiral Zvone Vidic iz Kranja. Do nesreče je prišlo zaradi tega, ker je Ranko Ručigaj rezal ovinek in na nepreglednem delu cestišča pripeljal po levi strani, kjer je vozil Zvone Vidic. Medtem ko je na vozilu krivica karambola le za 10 tisoč dinarjev škoda, je na drugem osebnem avtomobilu škoda za 150 do 200 tisoč dinarjev.

Istega dne popoldne sta karambolirala tudi osebna avtomobila Kr 23-18 (šofer Alojz Čet iz Kranja) in Kr 53-47 šofer Franca Tavčarja iz Skofje Loke. Do karambola je prišlo na ozki cesti v Slatini pri Begunjah. Nesreča pa bi se končala verjetno brez večje škode, če se ne bi Alojz Čet preveč prestrašil in ga je zaradi te-

ga vrglo s cestišča, kjer se je trikrat zasul. Na njegovem avtomobilu je zaradi tega za 150 tisoč dinarjev škoda, na avtomobilu Franca Tavčarja pa za 10 tisoč dinarjev.

Kozolec v ognju

Vadeče (B. F.) - Nedavni vihar je tudi na območju tržiške komune povzročil precejšnjo škodo. Najhujši primer pa je bil pri vasi Vadeče, kjer je vihar podrč drov električnega daljnovoda, zaradi česar je pogorel bližnji kozolec Valentina Bešterja. Požara pa ni bilo, če bi bil drog takšen, kot bi moral biti. Drog je bil namreč povsem trheh in bi ga lahko podrč tudi manjši vihar. Škoda vendar ni nastala toliko zaradi viharja kot zaradi tisega, ki mora skrbeti za drogove električnih daljnovodov.

Izberite najboljše športnike Gorenjske

UREDNIŠTVO »GLASA« LETOS ŽE ŠESTI RAZPISUJE ANKETO »IZBERITE NAJBOLJŠE ŠPORTNIKE GORENJSKE«. PRI ANKETI LAHKO SODELUJEJO VSI BRALCI »GLASA«. ŠEST ANKETIRANCEV, KI SE BODO S SVOJIMI PREDLOGI NAJBOLJŠI PRIBLIŽILI DESETO RICI NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV GORENJSKE (KI JIH BO DALA ANKETA), BO UREDNIŠTVO NAGRADILO. PRVA NAGRADA JE 3000 DINARJEV, DRUGA IN TRETJA PO 1000 DINARJEV, 4. IN 6. PA PO 500 DINARJEV. RAZEN TEGA JE UREDNIŠTVO PRIPRAVILO PREHODNI POKAL, KI GA SPREJME VSAKO LETO NAJBOLJŠI ŠPORTNIK GORENJSKE OB PRAZNOVANJU DNEVA REPUBLIKE. ZATO MORATE SVOJ PREDLOG DESETO RICE NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV Z GORENJSKE POSLATI NA UREDNIŠTVO »GLASA« NAJKAŠNEJE DO 22. NOVEMBRA 1961.

UREDNIŠTVO »GLASA«

Prostori so tesni in ne ustrezajo

modelarji, dalje lastna servisna delavnica, 15 garaž za poltovorne in osebne avtomobile. Nekaj prostorov pa je še neodanih. Zraven pa nameravamo urediti tudi parkirni prostor.«

● In težave, problemi?

»Predvsem sredstva. Izvedba v lastni režiji z rednimi dohodki

Imamo predlog, da bi »Iskra« opremila in vzdrževala servisno delavnico za avtoelektriko. Vendar je to zaenkrat samo ideja, ker dlje od pogovorov nismo prišli. Med drugim pa računamo tudi na dotacijo okraja in občine.«

● Kdaj se bo gradnja začela?

»To je težak odgovor, prav zaradi pomanjkanja sredstev.

Mnenja in kritika • mnenja in kritika • mnenja in kritika

Ko človek prebira novi program Komunistične partije Sovjetske zveze, ki je bil predlagan in sprejet na XXII. kongresu v Moskvi, opazi razdelitev na tri obdobja, ki naj pomenijo zmago delavskega razreda v celoti. Dosednji program označuje naslednje etape:

prvi program - uspešno izvršena revolucija,

drugi program - izgraditev socializma,

tretji program - izgraditev komunistične družbe.

Prav gotovo nihče ne dvomi o pomembnosti revolucionarne zmage delavcev in kmetov v prvem programu - v revoluciji. Tudi drugi program Komunistične partije Sovjetske zveze je dosegel fantastično stopnjo v nekaterih pogledih, čeprav pa v določenih vprašanjih (zlasti ideoloških) ni bil brez napak.

Tretji program, ki ima v bodočem obdobju cilj doseči raven »komunistične družbe«, pa je grajen na dosežkih prvih dveh programov in v njem nekatera vprašanja vzbujajo dosti pomislekov.

Predlog programa pomeni omenja države, ki so med zadnjo svetovno vojno oz. po njej vstopile v kvalitativno novo obdobje, v izgraditve socializma. Med temi - ki pa jih ni malo,

posebej omenja Jugoslavijo in pravi: »Toda jugoslovanski voditelji so s svojo revizionistično politiko postavili Jugoslavijo proti socialističnemu taboru in mednarodnemu komunističnemu gibanju in ustvarili nevarnost za izbugo revolucionarnih pridobitev jugoslovanskega ljudstva.«

Človek se vpraša, v čem je Jugoslavija postavljena »proti« socialističnemu taboru, če z besedo »tabor« mislimo dežele, ki grade socializem, a ne blok v katerem

vi, da biti »partijen« - pomeni biti do najvišje stopnje »objektivni«.

Monopol sovjetske Partije nad vsakim socialističnim gibanjem in dajanje nekega »pritrilnega« mnenja na »najvišji inštanci«, je nevzdržen, je nemarksiističen, je dogmatizem v pravem pomenu besede. Če upoštevamo osnovne zakonitosti marksističnega nauka o spreminjanju družbenega reda, lahko in mora določene predpostavke razvoja (ki pa so različne

Nekaj misli o programu KP Sovjetske zveze

ena država hoče vsem drugim deliti nauke. Mi z vsemi svojimi dejalnimi v vsem povojnem obdobju nismo nikoli nastopali proti komunističnemu gibanju v svetu - nasprotno - vsa naša notranja in zunanja politika je pričala, kako je potrebno združevati socialistične sile v svetu v boju proti kapitalizmu, imperializmu in v boju za mir. Če pa pri tem upoštevamo še notranje oblike graditve socializma pa je bojazen, izražena v programu KP SZ, da bi zato izgubili revolucionarne pridobitve, odveč.

Če program KP SZ s takimi oboževami ustvarja mnenje o Jugoslaviji, se lahko vprašamo, če so bili avtorji dosledni pri trdit-

in odraz specifičnih razmer) potrditi politična praksa. Drži, da predvidevanja, o razvoju socializma v neki deželi elone na izkušnjah drugih dežel, ni pa tu mogoče postavljati za vse enakih »receptov«.

Dalje program nadaljuje z oceno stanja v socialističnih deželah in pravi: »Revizionisti obravnavajo vlogo propagandistov buržuazno reformistične ideologije v komunističnem gibanju. Skušajo oropati marksizem - leninizem njegove revolucionarne vsebine, omajati vero delavskega razreda in delovnih množic sploh v stvar socializma, razorožiti in demobilizirati delavce in delovne ljudi sploh v borbi proti imperializmu. Reviz-

raža v moralni in materialni pomoči narodom v Aziji, Afriki itd. v boju proti imperialističnim silam.

In revizionisti zavračajo nujnost diktature proletariata in vlogo marksistično-leninistične partije. Kje je diktatura proletariata naša bolj dosledna in popolna oblike kot pri nas? Od komunale samouprave, delavskega samoupravljanja, v vsakovrstnih institucijah tja do federacije je vpliv delavskega razreda ne samo viden, ampak absoluten.

In končno še vprašanje o internacionalizmu in zapadanju v nacionalizem. Tudi v tem pogledu so takli očitki brez trdnice resni-

ce, ker naša praksa in tudi program ZKJ dosti poudarjata pomen internacionalizma in smo bili in smo bili pripravljeni vedno in povsod idejo internacionalizma gojiti.

Človek opazi v programu dosti nesmiselnosti, neresnice in čistega izkrivljanja dejstev, negacije dialektike v procesu razvoja družbe in lahko trdimo tudi revizionističnih postavk, zlasti pa dogmatizma in pretirane samohvale.

Če posredujemo samo odstavek iz njihovega programa: »Pogoj za komunistično graditev je kar naj-

vzroki v objektivnih razmerah in so taka stališča nujna posledica - je to njihova stvar, vendar za nas največkrat nerazumljiva.

Zanimivo je še poglavje o »vojni in miru«. Program pravi: »Zgodovinsko poslanstvo komunizma je odpraviti vojne in ustvariti večni mir v svetu... glavno je preprečiti atomsko vojno, ne dovoliti, da se sploh začne.«

Definicija zgodovinskega poslanstva komunizma je točna, toda praksa sovjetske politike pa je povsem drugačna - in vsi živimo pod vtisom, da mislijo doseči »večni« mir z največjim darilom človeštvu - s 50 megatonsko hidrogensko bombo.

Moralni »kodeksi« graditeljev komunizma, kot piše v programu, ima dvanajset etičnih, humanih, kar pomeni dejansko povprečno kvaliteto družbe, take družbe, ki vstopa v komunizem. Med njimi je tudi tale: gojiti ljubezen do dežel socializma.

Mi vsi smo radovedni, kdaj bo prišel tisti čas, ko bomo te ljubezni deležni. Seveda pa pod pogojem ljubezen mislimo iskrenost in objektivnost, ne mislimo pa take, »ljubezni« pri kateri za letimi besedami tiče slabe namere.

Franca Pušar

Pred sejo delavskega sveta Železarne Jesenice

Proizvodnjo prilagoditi novim potrebam

V petek dopoldne bo seja DS Železarne Jesenice, na kateri bodo med drugim obravnavali tudi izpolnjevanje plana in v zvezi s tem naloge za tekoča dva meseca. V devetih mesecih letos so v Žele-

sikaterem kolektivu povzročile tudi težave, ki so pripeljale kolektiv do tega, da resneje razmišlja o nadaljnjem razvoju. Tako je tudi na Jesenicah. Mnogi kvalitetni proizvodi so ostali na

vsto ukrepov, ki naj zagotovijo prodajo izdelkov, večje prizadevanje kolektiva, da do konca leta izpolni plan v celoti. To bo zlasti moral doseči z večjo produktivnostjo, da bo hkrati izravnal nesorazmerje med vrednostjo dosežene blagovne proizvodnje in povprečno izplačanimi osebnimi dohodki. Hkrati je predlagal EE, naj oddvojijo del osebnih dohodkov v izravnalni sklad, s katerim bi razpolagali šele ob sprejetju zaključnega računa itd.

O teh in podobnih vprašanjih bo razpravljala tudi DS v petek dopoldne. Zlasti so zanimivi še podatki o gibanju dohodka in proizvodnih stroških. Letos v devetih mesecih so namreč proizvodni stroški dosegli vrednost blagovne proizvodnje, ki je za 8,8 odstotka večja kot lani v istem obdobju. Pri tem pa je treba upoštevati, da so ostale cene na isti ravni oziroma so jih celo znižali, materialni stroški pa so v istem obdobju porasli za skoraj 3,40 milijonov din. — J. P.

zalogi, ker so jih kupci dobili drugje — iz uvoza — ceneje in v nekaterih primerih so bili tudi boljše. Vendar se v Železarni tega ne bojijo in upajo, da bodo svoje blago prodali. Ti pojavi pa so jih pripeljali k razmišljanju o tem, kako bi prilagodili proizvodnjo novim potrebam, kar je zlasti pomembno glede na program rekonstrukcije.

Pred dnevi je o tem razpravljala tudi upravni odbor in predlagal

Tekmovanje med osnovnimi organizacijami

Jesenice (M. Z.) — V Delavskem domu na Jesenicah bo Občinski komite LMS organiziral 25. novembra prireditve "Spoznaj naše kraje, dogodke in ljudi med NOB".

Za organizacijo te prireditve so pri Občinskem komiteju LMS ustanovili posebno komisijo, ki bo pripravila vse potrebno. Doslej je že razposlala vsem prijavljenim ekipam, teh je okoli 20, nad 200 vprašanih. 18. novembra pa bodo v Železarni pripravili podobno prireditev, ki bo hkrati izbirno tekmovalno za občinsko prireditev.

Jeseniški KOVINAR

zarni proizvedli in prodali za skoraj 24,870 milijonov din izdelkov in so za 4 odstotke pod planom za to obdobje. Če pa upoštevamo še zaloge gotovih izdelkov, ki so jih povečali, pa je odstopanje od plana minimalno — pol odstotka. Torej je plan prodaje v večjem zaostanku kot plan blagovne proizvodnje, to pa iz različnih razlogov — predvsem pa zaradi razmer na tržišču.

Novi gospodarski sistem namreč iz meseca v mesec prihaja bolj do izraza in zaradi tega so nastale nekatere pomembne spremembe. Delna sprostitev uvoza, povišanje cen domačin in tujim surovinam in podobno so v mar-

Milijon dinarjev za DPD

Delavski svet jeseniške Železarne je na zadnji seji sklenil, da bo podprl dejavnost DPD Svobod in ostalih prosvetnih društev jeseniške občine v obliki nagrad za sodelovanje na letošnji proslavi ob Dnevu republike. Za te namene je določil milijon dinarjev. Društva bodo nagrado dobila glede na število sodelujočih članov na proslavi, ki bo v novi hali žične valjarne. Odprli jo bodo za Dan republike in jo za slavnost primerno okrasili. V kulturnem delu programa bodo izvajali tudi Klirnarjevo Rdečo kantato in s tem zadostili željam številnih občanov, ki na Poljanah na proslavi Dneva borca kantate niso mogli v celoti slišati.

To bo hkrati tudi osrednja proslava ob Dnevu republike na Jesenicah in bo omogočen vstop vsem prebivalcem. — J. P.

Izmenjava mnenj

JESENICE (M. Z.) — Za ponedeljek, 13. novembra, je sklicano na Jesenicah posvetovanje predstavnikov Občinskega sindikalnega sveta iz Raven na Koroškem in Občinskega sindikalnega sveta z Jesenic. Na tem posvetovanju bodo izmenjali mnenja in izkušnje s področja dela obeh občinskih sindikalnih svetov.

Oba sveta že dlje časa medsebojno sodelujeta. Redno si pošiljata zapiski z vseh plenitev in drug drugega obveščata o problemih, o katerih razpravljata.

HTZ v nekaterih podjetjih radovljiške občine

Nesrečno izgubljeni milijoni

ZARADI NEUREJENE HIGIENSKO-TEHNIČNE ZASČITE NASTAJAJO VELIKE VSESTRANSKE IZGUBE — PONESREČI SE VSAK DEVETI DELAVEC

Podatki, zbrani v 20 večjih gospodarskih organizacijah na območju radovljiške občine, kažejo, da je bilo v 8 mesecih letošnjega leta zaradi nesreč pri delu samo pri dohodku izgube za skoraj 14 milijonov (v vsem lanskem letu okoli 16 milijonov). Vendar to število zajema le izgube v podjetjih samih, če pa bi upoštevali še izdatke za zdravniško pomoč, zdravila, invalidnine, motnje v proizvodnji, premeščanje ljudi na druga delovna mesta in mnoge druge manj vidne izdatke, bi se prikaz nastale škode gotovo vsaj podvojil.

Število nesreč pri delu je letos v primerjavi s preteklimi leti ponovno naraslo, kar je dokaz, da se higiensko-tehnična zaščita pri delu ne izboljšuje ali pa neke sploh ni deležna nobene pozornosti. Temu problemu je bila posvečena 1. seja komisije za socialna vprašanja pri ObSS Radovljica, o tem pa bo na eni izmed prihodnjih sej nujno moral govoriti tudi zbor proizvajalcev ObLO Radovljica. Vsi pristojni forumi se bodo morali zavzeti za to, da se plaz nesreč z vsami razpoložljivimi silami omeji, če se že ne more popolnoma znebiti. Te naloge bodo še posebno v ospredju ob tednu varnosti v sredini tega meseca.

Ugotovitev, da je področje higiensko-tehnične zaščite po gospodarskih organizacijah v radovljiški občini zapostavljeno, nam lahko potrdi že to, da imajo le v Verigi, Elanu in GG Bled zaposlene varnostne tehnike. Po zagotovilih odgovornih oseb pri ObLO bo v bližnji prihodnosti pri tem organu nastavljen inšpektor za delo, ki bo lahko učinkovito posegal na to področje dela.

V osmih mesecih letošnjega leta se je v 20 večjih gospodarskih organizacijah pripetilo 498 nezgod, kar pomeni, da se je ponesrečilo skoraj vsak deveti delavec. Največ poškodovanih je bilo pri GG Bled (17,1 odst.), sledi Fodljetje za vzdrževanje pri Bohinjski Bistrici (12,9), Komunala



MOSTE (M. Z.) — Preteklo soboto je zapadel sneg v jeseniški kotlini do nižin. Divjalo je tudi močno neurje. Hud veter je podrl nekaj kozolcev in precej nagnil električne drogeve, zlasti na območju od Zirovnice do Jesenic. Najhuje je bilo v Mostah pri Zirovnici, kjer se je zrušil precej velik kozolec (na sliki)



JESENICE (M. Z.) — S 1. oktobrom letos je začela z rednim poukom na Jesenicah dvoletna gospodinjstva šola. V 1. letnik se je vpisalo 20 deklet, največ iz jeseniške in radovljiške občine, nekaj za tudi iz drugih okrajev. Na šoli imajo teoretični in praktični pouk. S fotoreporterjem sva dobila dekleta, ko so ravno pripravljale kosilo pod vodstvom upravnice šole Steffe Bregantove. Nekaj več o šoli bomo napisali v sobotni številki

O delu sekcij pri Socialistični zvezi

Doslej brez izkušenj

V jeseniški občini postajajo sekcije pri Socialistični zvezi čedalje bolj pomemben činitelj v družbenem življenju, pri obveščanju in odločanju državljanov. Sekcije se ukvarjajo z gospodarskimi, zdravstvenimi, kulturnimi in drugimi vprašanji, ki zadeva-

jo življenjske interese občanov določenega krajevnega področja. Na Jesenicah so se sekcije najprej začele ukvarjati z raznimi komunalnimi in gospodarskimi problemi. Praksa potrjuje, da so navedene sekcije uporabile najbolj ugodne oblike in metode de-

la, kar je končno vplivalo na dosežene uspehe. Na območju jeseniške komunne so sekcije za komunalna vprašanja in gospodarstvo opravile številne delovne akcije pri urejanju stanovanjskih naselij in pri gradnji določenih komunalnih objektov.

Vzporedno s tem pa ne moremo trditi, da so tudi druge sekcije osvojile najbolj ugodne oblike in metode ter dosegle zaželene uspehe. Nekatere organizacije še vedno niso doumele vloge in pomena sekcij. Zato vodstva osnovnih organizacij SZDL niso nudila zadostne pomoči sekcijam pri njihovem organizacijskem in vsebinskem izpolnjevanju. Največja pomanjkljivost je v tem, da so sekretariati sekcij premalo pozorni ob pripravljanju problematike za razpravo na sekcijah. Zadržujejo se s tem, da o nekem problemu govorijo kar na splošno brez potrebnih analiz in ugotovitev, ki bi morale biti čimbolj dokumentirane. Sekretariati sekcij bi se morali v večji meri posluževati zbrane materiala krajevnih organizacij SZDL, organov oblasti in drugih. Tega doslej ni bilo v zadostni meri. Med drugim na delavnosti sekcij na jeseniškem področju vpliva tudi pomanjkanje prostorov za sestajanje in razvijanje določenih dejavnosti. Ne moremo tudi mimo tega, da ne bi omenili premalo resnih priprav kadrov za sekcije. Lahko bi naštevali še nekatere pomanjkljivosti in slabosti v delu najrazličnejših sekcij. Toda to je povsem razumljivo, saj sekcije še nimajo posebnih izkušenj. — M. Z.

719.820 ton v skupni proizvodnji

V jeseniški Železarni so septembrski proizvodni načrt izpolnili s 100,1 odst., v blagovni proizvodnji pa s 110,7 odst.

Za obdobje devetih mesecev je bilo v Železarni v skupni proizvodnji planiranih 720.113 ton in izvršenih 719.820 ton ali 100 odstotno. V istem razdobju so planirali 186.553 ton blagovne proizvodnje in uresnili 187.454 ton ali 100,5 odstotka.

V obratu visoke peči so proizvodnjo v septembru povečali za 16,41 ton na 24 ur v primerjavi z avgustom. Povedati moramo, da bo šla visoka peč v prihodnjem obdobju v generalno popravilo. V martinarni proizvodni načrt ni bil izpolnjen zaradi podaljšanja popravila SM peči III, izdelali pa so rekordno tonažo dinamno jekla, in to 1680 ton.

Zaradi odvzema električne energije elektropeči ni obratovala 92 ur (v zastoji sta bili obe peči). Na težki progi so spet slabo koristili obratovalni čas, in sicer z 80,2 odstotka. Največ zastojev so zabeležili v Železarni v valjavnih okvarah, in to 9,7 odstotka, medtem ko so se v žični valjarni zastoji znižali za 1 odstotek v primerjavi s prejšnjim mesecem. V valjarni 2400 so imeli v septembru redno letno popravilo, v valjarni tenke pločevine pa so morali zaradi pomanjkanja delavcev ustaviti progo za štiri dni, da so lahko v adjustajnici prezračili velike pločevine. V hladni valjarni je tudi v septembru močno primanjkovalo valjev za Siemag ogrodje, kakor tudi uvoženih trakov iz Italije. Koledarski čas so na Siemag valjenem ogrodju izkoristili le 42,5 odstotno. Tudi v žičarni proizvodnega načrta niso izpolnili zaradi pomanjkanja delavcev.

M. Zivkovič

PRVI POIZKUS

Bled (M. S.) — V Zdravstvenem domu na Bledu so člani kolektiva pred kratkim sprejeli pravilnik o delitvi osebnega dohodka. Ta pravilnik, na katerega so se temeljito pripravljali več mesecev, naj omogoči nagrajevanje vsakega posameznika člana kolektiva po njegovem doprinosu in trudu pri ustvaritvi skupnega dohodka. Osební dohodek vsakega posameznika se vbljuje na osnovi analitične ocene delovnega mesta in na osnovi objektivne in sub-

jektivne ocene zdravstvenih in drugih delavcev, ki so na tem ali onem delovnem mestu zaposleni. Subjektivne ocene bodo lahko upoštevali šele v prihodnje, ko si bodo za to pridobili določene izkušnje, saj zaenkrat v nobeni zdravstveni ustanovi še nimajo meril za popolnoma zanesljivo ugotovitev znanja, strokovnosti in drugih kvalitet zdravstvenih delavcev, ki bi jih bilo potrebno upoštevati pri odmerjanju dohodka.

Poživitev dela Delavske univerze

Bohinjska Bistrica (M. S.) — V zadnjem času smo nekajkrat pisali o Delavski univerzi Bohinjske Bistrice in ob tej priložnosti nismo izostali tudi nekaj ugotovitev o nedelavnosti vodilnih članov, predvsem pa upravnega odbora.

Sedaj pa lahko navedemo razveseljivo novico, da se je upravni odbor Delavske univerze pred kratkim sestel, izdelal dober pro-

gram izobraževanja in ga tudi že začel izvajati. Razen seminarjev, tečajev, predavanj in drugih standardnih oblik izobraževanja, so letos predvideli zanimivo novost: upravni odbor DU se je zadalil, da bo skušal za vsako filmsko predstavlo preskrbeti oceno filma. K sodelovanju bodo ob časa do časa skušali pritegniti tudi znane filmske kritike iz Ljubljane.



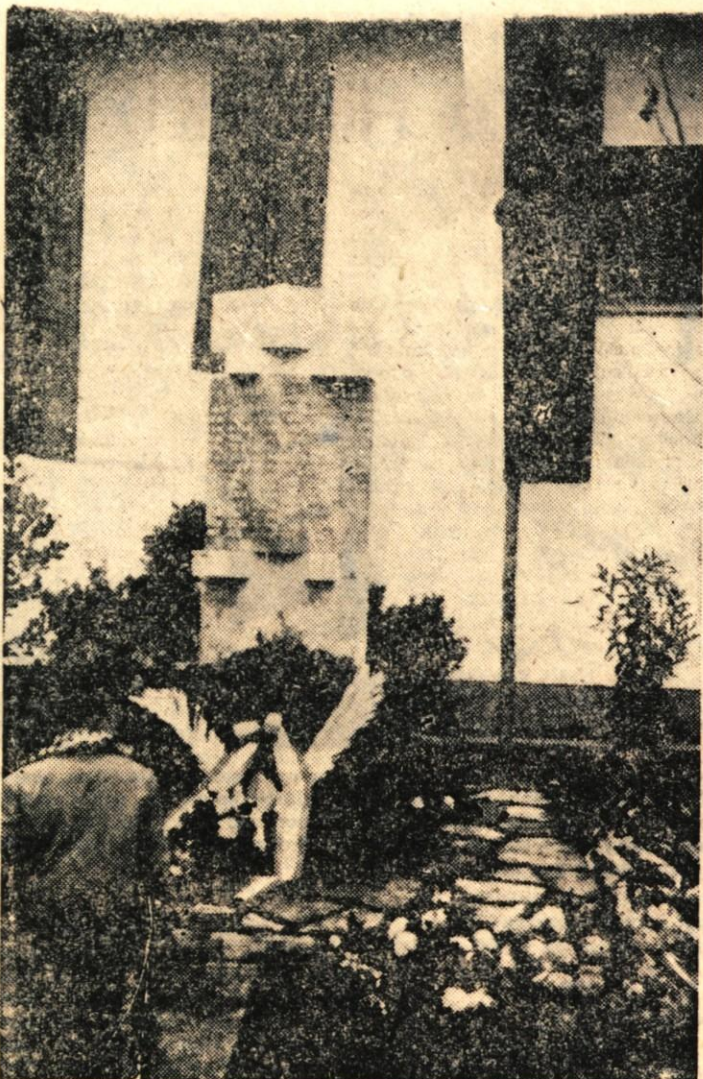
JESENICE (M. Z.) — Poročali smo že, da so v nedeljo, 29. oktobra, odprli v avli na železniški postaji na Jesenicah razstavo spomenikov, spominskih obeležij in padlih borcev v jeseniški občini. Razstavo bi morali zaključiti že v nedeljo, 5. novembra. Zaradi precejšnjega zanimanja za razstavo v zadnjih dneh, so jo podaljšali še za en teden

Radovljiška KOMUNA

Razumljivo je, da so nezgode najbolj pogosto v gozdarstvu in gradbeništvu, kjer so pogoji dela dokaj težki. K temu pa lahko dodamo še primitivno orodje, pomanjkanje mehanizacije in druge objektivne pa tudi subjektivne težave, med katerimi ni na zadnjem mestu želja po čimvečjem prekoračevanju norm in akordov. Zelo pomemben negativen činitelj pa je še vedno, da vodstva

odstotkom staležev v Suknu Zapuže (3,6), v Verigi (5,4) in v Plamenu (4,5).

Določanje staleža je v veliki meri odvisno od zdravnikov, zato bo treba preko soc. zavarovanja zainteresirati naše zdravstvene ustanove, da se v večji meri posvetijo preventivnemu zdravljenju. M. S.



Pred Kulturnim domom, v vasi Sv. Duh stoji spomenik padlim žrtvam, ki so ga pred nedavnimi odkrili. S tem so se vaščani dostojno oddolžili tistim borcem, ki so darovali svoja življenja za našo svobodo

Še ta mesec zbori volivcev

Škofja Loka, 8. novembra (P.) — Za danes popoldne je sklicana peta skupna seja občinskega zbora in zbora proizvajalcev začasnega Občinskega ljudskega odbora Škofja Loka. — Za danes je določeno, da bi bili zbori volivcev v času med 15. novembrom in 15. decembrom. Zbori bi bili po območjih krajevnih odborov. Občinski ObLO so določili datum zborov volivcev za posamezno vo-

Loški DELAVEC

ni red. Po pregledu sklepov zadnje seje bo ljudski odbor razpravljal o poročilu odbornika zbora proizvajalcev ing. Vodopivca o stanju v Retečah. Omenjeni odbornik je namreč s problemi glede lokacije železniške postaje in mesnice v Retečah. Ljudski odbor je nato sklenil, naj o tem razpravlja pristojni svet, ki naj pove svoje mnenje na prihodnji seji. Med preostalemi točkami dnevnega reda je predvidena za danes tudi razprava in sklepanje na poročilo o gospodarskem položaju tovarne NIKO v Zeleni. Ta točka dnevnega reda je bila predvidena že za zadnjo sejo, vendar je bila iz objektivnih razlogov preložena. O gospodarskem položaju NIKO je že razpravljal svet za industrijo, obrt in delo ter sprejel določene sklepe, ki jih bo predložil v obravnavo ljudskemu odboru.

Za današnjo sejo je predvidena tudi razprava o problemih šolstva na območju škofjeloške občine in določitev razporeda za zboro volivcev. Statut občine Šk. Loka namreč določa, da sklicujejo zboro volivcev po potrebi, vendar pa najmanj enkrat na vsake tri mesece. Za jesenski rok je predvi-

deno, da bi bili zbori volivcev v času med 15. novembrom in 15. decembrom. Zbori bi bili po območjih krajevnih odborov. Občinski ObLO so določili datum zborov volivcev za posamezno vo-

deno, da bi bili zbori volivcev v času med 15. novembrom in 15. decembrom. Zbori bi bili po območjih krajevnih odborov. Občinski ObLO so določili datum zborov volivcev za posamezno vo-

Sestanek s prosvetnimi delavci

Pred kratkim je bila v Škofji Loki sindikalna konferenca prosvetnih delavcev z območja škofjeloške občine. Konferenca se je udeležila preko 200 prosvetnih delavcev. Kot gost je konferenci prisostvovala tudi predsednica republiškega sindikata prosvetnih delavcev tovarnišica Slavica Zirkelbach. Udeleženci konference so obravnavali finansiranje šolstva in nov način nagajevanja prosvetnih delavcev.

Prvi je govoril na omenjeni konferenci predsednik ObLO Jože Nastran. Prosvetne delavce je seznanil z nekaterimi aktualnimi gospodarskimi problemi v občini in z novim načinom nagajevanja v prosvetni službi.

Razprava na konferenci je bila izredno živahna. Nekateri prosvetni delavci so dajali tehtne pripombe na račun svojih nizkih prejemkov. Iz razprave povzemamo, da imajo ti povprečno za deset tisoč dinarjev manj prejemkov kakor pa uslužbenci v gospodarstvu. Zato je treba resneje in prizadevneje težiti za stimulativnejšim nagajevanjem v prosveti.

Sneg tudi po loških hribih

Škofja Loka (J.) — Te dni je neopracovano pobelil sneg tudi loške hribe. Nekateri se to precej iznenadilo, vendar so s kmalu potolažili, češ november je tu. — Sneg je zapadel precej nizko.

Gostinstvo na rešet

Tržič (B. F.) — Pisali smo že o problemih gostinstva v tržiški občini, ki so spričo razvijajočega se turizma — predvsem pa vse bolj živahnega maloobrnebnega prometa — precejšnji. Prav zaradi tega se je s tem problemom v zadnjem času precej ukvarjal oddelček za gospodarstvo pri ObLO Tržič. Kako naj bi v prihodnje izgledalo gostinstvo na območju celotne komune, je oddelček za gospodarstvo izdelal tudi predloge, o katerih bo jutri razpravljala Svet za blagovni promet pri ObLO Tržič. O gradivu, ki ga bo pripravil Svet za blagovni promet, pa bo na prihodnji seji razpravljala Občinski ljudski odbor, ki bo sprejel tudi ustrezne sklepe.

Na vrsti so gospodarske organizacije

Kakšen bo rezultat vpisa občinskega posojila, bo kmalu znano. Končna vsota zbranih sredstev za

je, da je največ zbrala podružnica v BPT (1.300.000 dinarjev), kjer je tudi največji kolektiv.

Tržiški VESTNIK

ureditev družbenih prostorov in nabavo radijskega oddajnika sicer še ni znana, vendar pa vse kaže, da bo predviden znesek v glavnem realiziran. Sindikalne podružnice so z vpisom že zaključile in skoraj za vse so že znani zaključni zneski vpisa posojila. Razumljivo

Prvi rezultati s terena pa kažejo, da se bodo nekatere vasi boljje odrezale, kot pa sami meščani Tržiča. Veliko razumevanja za potrebe družbenih prostorov so zlasti pokazali v Podlublju, kjer so nekateri zasebniki — kmetje — vpisali tudi po 16.000 dinarjev po-

Upokojenci niso zadovoljni

Odveč bi bilo poudarjati, da je Tržič izgubil mesto delavcev. Zaradi tega je razumljivo, da je med tržiškimi občani tudi veliko število upokojencev. Po zadnjih podatkih, čeprav še niso vsi včlanjeni, šteje Društvo upokojencev Tržič 1159 članov. Torej kar zadeva število članov, je Društvo upokojencev zelo številno, vendar pa se je vsa leta doseglo zelo težko uveljavljalo. Do letos so bili upokojenci skoraj brez vsakršne podpore, čeprav bi jo velikokrat potrebovali. Tajnik društva Ciril Zupan pa mi je povedal, da so upokojenci zelo nezadovoljni, ker niti ne morejo podpreti njihove želje, da bi dobili neki prostor, v katerem bi uredili svoj klub. Upokojenci so doslej vložili pri pristojnem organu pri ObLO Tržič že tri prošnje zaradi ureditve klubskega prostora, vendar so bile vse

njihove prošnje zavrnjene. Opravičila za to, spričo tako številne organizacije, skoraj ni. Res je sicer, da poletne mesece upokojenci najraje preživijo v naravi, toda v mrzlih dneh bi se radi nekje shajali in poklepetali, igrali šah ali karkoli že. Njihova želja je brez dvoma upravičena. Zato bi pričakovali, da bo sedanja njihova prošnja — spet zaradi prostora naletela na vse razumevanje. Upokojenci so z lastnikom nekdanje gostilne pri Luzarju že v dogovoru, da bi jim odstopil za ureditev klubskega prostora nekdanji gostinski lokal, če bi pristojni organ pri ObLO preiskrbel stanovanja za nekatere stanovalce v tem poslopiju. Upokojenci računajo, da bo tokrat njihova prošnja zadovoljivo rešena in da si bodo morda že za letošnjo zimo uredili klub.

B. F.

Zadnja dela

Škofja Loka (R.) — Dela pri gradnji obeh mostov v Šk. Loki se bližajo h koncu. Zlasti velja to za most pri tovarni Sešir, ki ga gradi splošno gradbeno podjetje Tehnik Škofja Loka. Pri tem mostu so v glavnem že odstranili podporno in oporno opažo in s tem odprli Sori pristojo pot. Na mostu pri Seširju morajo postaviti še ograjo in dokončati nekatera manjša gradbena dela.

Tudi pri mostu na odseku ceste Škofja Loka—kolodvor so večja gradbena dela že končala. Most je sicer še vedno v betonskih opažih, zato so pričeli delavci urejati že samo cestišče oziroma dovoz na most.

Velemojster Bora Ivkov v Škofji Loki

Škofja Loka (V. R.) — Preteklo soboto, 4. novembra, se je mudil v Škofji Loki jugoslovanski šahovski velemojster Bora Ivkov, ki je odigral s predstavnikoma JLA simultanko na 30 deskah. Po treh urah in pol je velemojster dosegel 21 zmag, 4 remije in pet porazov. Naslednji dan je velemojster odigral simultanko na osnovni šoli v Škofji Loki, tokrat na 35 deskah. Igral je z učenci osnovne šole, dijaki gimnazije in s starejšimi škofjeloškimi gimnazijci. V tem srečanju je velemojster zabeležil 30 zmag in 5 remijev.

Ob tem srečanju pa je nehoti padla senca na škofjeloški šahovski klub, ki ni hotel prevzeti organizacijskih priprav za izvedbo simultanke. Tako je bila osnovna šola in gimnazija primorana, da je prevzela organizacijo. Sploh pa je zadnje čase šahovsko življenje v Škofji Loki zamrlo, čeprav je šahovski klub uredil svoje prostore na Spodnjem trgu. Prav bi bilo, da bi se ta stvar končno le premaknila z mrtve točke, saj je nedvomno tudi med Ločani veliko ljubiteljev te nad več kakor tisoč let stare igre.



V Škofji Loki so pričeli kopati novo kanalizacijo v samem mestu. Sedanja kanalizacija je bila namreč stara več kakor 300 let, zato njene zmogljivosti niso več ustrezale (Foto: V. Rozman)

Vzgoja o prometu tudi na šolah

Kranj (R. Č.) — Komisija za varnost v prometu pri ObLO Kranj pa tudi okrajna komisija se že več kot leto dni prizadevata,

navodila, pa so vsa prizadevanja običajna v slepi ulici. To predvsem zato, ker prometni pouk v šolah ni obvezen. Prometna in

Kranjski GLAS

da bi na osnovnih šolah uvedli obvezen pouk o vzgoji in varnosti v prometu. Čeprav kažejo razni činitelji veliko razumevanje za ta pouk — v zvezi s tem so upravljateljstva šol prejela tudi nekatera

ja se je bolj ali manj odvijala na pobudo prometno-vzgojnih krožkov AMD in dobre volje nekaterih prosvetnih delavcev.

Na predlog občinske komisije je tudi Svet za šolstvo ObLO Kranj pred kratkim razpravljal o obveznem pouku o prometu. Toda za uvedbo tega pouka v šole je potrebno še soglasje upraviteljev šol. Le-ti so imeli pred kratkim v Kranju konferenco, na kateri so med drugim obravnavali tudi predlog o prometnem pouku. Sklenili so, da se v sedmem in osmem razredu uvede ta pouk kot dopolnilno uro, ki bo na programu v drugem polletju 1961/62 enkrat na teden. Od 1. do 6. razreda osnovne šole pa bo prometna vzgoja sestavni del rednega pouka. Razen tega bodo ustrezno terno snov obravnavali tudi v krožkih. O tem zaključku bo Svet za šolstvo ObLO Kranj razpravljala na eni svojih prihodnjih sej.

IZREDNI ZBOR VOLIVCEV

Jezerško (J. Z.) — O regulaciji potoka Jezernice so govorili že na prvem zboru volivcev leta 1958. Od tedaj so o tem razpravljali na vsakem naslednjem; vseh zborov volivcev so imeli Jezerjani osem. Prvi odgovor v zvezi s tem so dobili volivci že na drugem zboru — v novembru 1958. leta, češ naj to uredi Vodna skupnost pri ObLO Kranj. Do tu je še prišlo, potem pa se je ustavilo...

V odgovor na razne intervencije volivcev je tukajšnji politični aktiv na svoji zadnji seji predlagal krajevni organizaciji SZDL, naj skliče izredni zbor volivcev, ki bi razpravljali izključno o tem vprašanju. Prebivalci Jezerškega so izrazili željo, da bi se tega zbora udeležila tudi republiški in zvezni ljudski poslanec. Zbor naj bi bil v drugi polovici novembra ali v začetku decembra letos.

Obdelali bodo troje pomembnih vprašanj

Kranj (J. Z.) — VII. redna konferenca Občinskega komiteja LMS Kranj bo pričela z delom prihodnjo nedeljo, 12. novembra. V pr-

S SLIKARSKE RAZSTAVE V KRANJU

Pravzaprav lahko govorimo o treh razstavah reprodukcij, ki pa so po vsebini, formi in po času nastanka tako različne in zanimive, da bodo vzbudile pri kranjskem likovnem občinstvu precej zanimanja.

V spodnjem prostoru Mestnega muzeja je razstavljena kolekcija 32 reprodukcij norveškega slikarstva. Gre za ljudsko umetnost s srednjeveško tematiko iz 13. in 14. stoletja. Od sakralnih fresk, ki so upodobljene na ometu, se razlikujejo po tem, da so slikane na lesu. Te svetovno znane podobe vzbujajo zanimanje tudi s svojo izredno močno izvirnostjo.

V zgornjih prostorih muzeja — razstava je bila odprta preteklo soboto — se srečamo z izborom reprodukcij iz dresdenske galerije. Zastopani so slavni renesančni mojstri iz Italije, Francije in Španije. Glavna mikavnost je v tem, da predstavlja izbor najznamenitejših del renesančnega slikarstva iz omenjenih dežel.

Zlasti zanimivo pa utegne biti srečanje z varšavskim slikarjem mlajše generacije, Bronislawom Linkejem. Stirinajst reprodukcij obravnava vojno, njene grozote in podobno na zelo izviren ekspresionističen način. Samoniklo v nenavadno obravnavanje motivov daje celotnemu izboru posebno mikavnost, predvsem pa prizvok trpkosti. — Razstave bodo odprte do 20. novembra. — S. S.

TOKRAT KOMUNALNE ZADEVE

Senčur (R. Č.) — Minuli teden je imel Krajevni odbor v Senčurju svojo redno sejo. Ko so obravnavali komunalna vprašanja, so največ govorili o vzdrževanju cest in krajevnih poti. Te že nekaj časa nasipajo in urejajo. Sklenili so, da bodo kmalu pričeli razširjati in obnavljati cesto proti Srednji vasi, ker je preozka in zaradi živahnega avtomobilskega prometa precej razkopana. Govorili so tudi o obnovljenem električnem omrežju v Srednji vasi. Omrežje je uredilo podjetje Elektro Kranj, sedaj pa bi bilo treba poskrbeti še za javno razsvetljavo, vendar KO nima denarja. Govorili so tudi o postavitvi in vzdrževanju ograj ob cestah in poteh.



Tržiški kosarji so imeli nekaj probleme zaradi svojih žigov na kosah. Teh problemov nimajo več, njihove kose pa so znane po vsem svetu. Seveda pa se njihov delovni kolektiv vsak dan srečuje s številnimi drugimi problemi, med njimi tudi s stanovanjskim. Vprašanje stanovanjske stiske pa so doslej dokaj uspešno reševali. V zadnjem času je bil dograjen tudi stanovanjski blok, ki ga vidimo na sliki

mali oglasi

prodam

Prodam motorno kolo BMW 250 cm, tipa 25/3. Telefon 24-69 4316

Prodam dobro ohranjen emajliran štedilnik. Ana Jenko, Naklo št. 15 4360

Lokal in skladišče v središču mesta Kranja ugodno prodam. — Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Ugodno« 4361

Prodam gašperček in železno pečico s cevmi. Naslov v oglasnem oddelku 4362

Prodam 6 tednov stare prašičke. — Cerkije 103 4363

Kosilnico Lanz zamenjam za obračalnik za seno ali prodam. — Sifer, Strazišče 4364

Prodam 3 prašiče po 30 kg teže, 18 plošč heraklita, debeline 3 cm. — Naslov v oglasnem oddelku 4365

Prodam cementno strešno opako »Folc«. — Naslov v oglasnem oddelku 4366

Prodam 2 prašička, stara 7 tednov. — Suha 16, Kranj 4367

Prodam gumni voz. — Cerkije 64 4368

Prodam radio aparat znamke »Sumadija«. — Naslov v oglasnem oddelku 4369

Prodam 4 prašiče, težke do 80 kilogramov. — Srednja vas št. 13 4370

Opel Record, model 56, prodam. — Skofješka cesta 7, Kranj 4371

kupim

Kupim rabljene gume za motor 12x300-350. — Naslov v oglasnem oddelku 4372

Kupim voz zapravljenec. Naslov v oglasnem oddelku 4373

Kupim avto. — Naslov v oglasnem oddelku pod »500.000« 4374

ostalo

Oddam garažo v najem. Naslov v oglasnem oddelku 4375

Iščem opremljeno sobo v Kranju ali okolici. Plačam po dogovoru ali pomagam v dopoldanskem času. — Naslov v oglasnem oddelku 4376

Etui sem izgubila od kina do gostilne v Naklem. Pošten najditelj naj vrne dokumente na postajo LM. — Denar lahko obdrži 4377

Društvo LT Zabnica organizira tečaj za fotomaterije. — Prijave sprejema v trgovini »Bistra« do 20. novembra 4378

Sprejem v železostroženje. — Naslov v oglasnem oddelku pod »Ugodna cena« 4379

DPD Svoboda Kranj organizira plesni tečaj za začetnike — vsak ponedeljek ob 19. uri v Delavskem domu, vhod št. 4. Vpisovanje vsak ponedeljek, petek in soboto od 17. do 18. ure 4380

Obrtno-komunalna zbornica Kranj obvešča svoje članstvo, da je sredi neumornega dela in najlepših načrtov, nenadoma preminil

FRANC JAKIČ

član predsedstva in upravnega odbora Zbornice, direktor Komunalnega podjetja Skofja Loka.

Ohranimo ga v častnem spominu!

Kranj, dne 6. novembra 1961

objave

Podjetje »ODPAD« Kranj se zahvaljuje pokloni gasilski četi Kranj za požirivovalno delo pri gašenju požara. Posebno se zahvaljuje vodstvu gasilske čete, enako se zahvaljuje industrijski četi »Tiskarstva« in vsem ostalim gasilcem, ki so prisostvovali pri gašenju požara. Zahvalujemo se tudi LM mesta Kranj za njeno delo pri nadzorstvu ob priliki požara. Enako se zahvaljujemo za pomoč sosedom in vsem ostalim, ki so ob tej priliki pomagali.

Uprava podjetja »Odpad« Kranj

OBJAVA

PRODAJA PLEMENSKIH KRAV

Kmetijsko gospodarstvo Senčur bo na svojem obratu v Hrastju pri Kranju dne 13. novembra 1961 ob 9. uri dopoldne zaradi zamenjave pasme odprodalo na javni dražbi večje število plemenskih krav sivorjave pasme.

Za socialistični sektor bo dražba od 9. do 10. ure, po deseti uri pa ima možnost nakupa tudi privatni sektor.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega ljubega moža in očeta

ANTONA JANZEKOVIČA

se toplo zahvaljujemo za vso skrb in požirivovalnost dr. Bajžlj. Obenem se zahvaljujemo mestni bravnici, vodstvom šol, sestanovcem, darovalcem cvetja ter vsem ostalim, ki so nam ob tem tragičnem dogodku stali ob strani ter dragega pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča družina

Janžekovič

Nekako dva meseca bo od tega, kar je predsednik Turističnega društva Kranj, Stane Tavčar, ki ga pozna prebivalstvo Gorenjske kot odličnega posredovalca potopisnih predavanj, odpotoval z mopedom preko Bolgarije, Turčije in dežel Bližnjega vzhoda v Afriko. V zadnjem času pa so se začele v Kranju širiti govorice, češ da je Tavčar na poti zbolel. Menda so ga doleteli oči huje neveselosti. Te govorice pa le ne bodo držale, kajti uredništvo Glasa je te dni prejelo pismo, ki ga je tovariš Tavčar poslal iz Kaira.

KONEC POTI?

Naneslo je tako, da sem moral v Apabi — to je majhen pristaniški kraj na jugu Jordana — 15 dni čakati na ladjo. Ta je namreč edina možna pot od tam do Sueza v Egiptu. Vmes je Izrael z neprodušno zaprtimi mejami, kar je posledica vojnega stanja. Z Apabo ni rednega potniškega prometa, zato so popotniki odvisni le od redkih tovornih ladij, ki plovejo tod mimo. Ladja pride, kadar pride in jaz sem jo dočakal šele petnajsti dan. Prijazni kapitan me je vzel s seboj in odplul smo proti Rdečemu morju.

Po dokaj mirni vožnji v Apabskem zalivu pa nas je na najbolj oddaljeni točki naše poti — pri Sinajskem rtu — zajel strahovit vihar. Težko natovorjena ladja se je pogrezala v visokih valovih. Voda je zalivala krov in pljuskala na komandni most. O spanju ni bilo govora in noč je bila strahovito dolga. Zjutraj smo zapluli v Sueški zaliv, kjer se je razbesnelo vodovje umirilo in ladja je enakomerneje rezala morske valove. Dobro sem storil, da sem moped, s katerim že dva meseca potujem, na debelo premazal z mastjo, sicer bi ga morská voda pošteno načela.

PRIHOD V SUEZ

Pred vhomom v Sueški kanal je naša tovorna ladja vrgla sidro. Na krov so prišli policisti in zdravnik. Po opravljenih formalnostih sem se tudi jaz izkrcal in se z eno od mnogih ladij, ki so se prepletale okrog nas, odpeljal na afriško celino. Stopil sem prvkrat na afriška tla.

Najprej sem se napotil v cari-

narnico, da bi uredil vse obveznosti glede svojega mopea. Hudo brkat carinik me je, brž ko je videl, da sem Jugoslovian, pritisnil na prsi in me navdušeno poljubil.



Stane Tavčar med počitkom v pušavi

Sledil je še »welcome« (dobrodošel — to besedo sem v arabskem svetu pogostokrat slišal), potem pa je pet uradnikov sedlo za mizo in v štirih urah popisalo sedem velikih pol papirja — in moj moped je lahko nadaljeval pot po egiptovskih cestah.

NA TURISTIČNEM URADU sem bil zelo lepo sprejet. Dobil sem celo kopico prospektov in brošur. Vse je bilo okusno oprem-

nila in tam, kjer se Nil razdeli v delto, leži eno največjih mest v Afriki

KAIRO s 3,5 milijona prebivalcev, ki so večidel Egipčani. Evropejcev je le malo. Česa tu človek ne vidi. Velike razkošne palače, čudoviti parki, pa stare mestne četrti, ki so natrpane z majhnimi hišicami iz blata in plev itd. Življenje na ulicah je zelo pestro. Med množico

piramide v Gizeh. To so grobnice faraonov Keopsa, Keferna in Menzaura. Največja je visoka 156 m. Razen tega zbudi zanimanje tudi ogromna sfiga — s trupom leva in človeško glavo, ki gleda proti vzhodu. Pogleda na piramide, zaradi katerih so umrli številni sužnji, človek nikoli ne pozabi.

SKOZI PUŠCAVO V ALEKSANDRIJO Po naporni vožnji sem prispel v največje mesto Egipta — Aleksandrijo z nekaj več kot 2,5 milijona prebivalcev. Leži ob skrajni levi strani Nilove delte in se razteza ob Sredozemskem morju v dolžini 25 km. Prebivalstvo se ukvarja s pristaniškim delom in ribištvo.

V Aleksandriji sem se srečal z ladjo Jugoslavija, ki je pripelala z 200 turisti. To srečanje je bilo zelo prijetno, saj sem s potniki — Slovenci — po dveh mesecih spet lahko spregovoril v domačem jeziku. Veliko smo si imeli povedati. Medtem pa je že trop »trgovčičev« na obali pripravil svoje »stane« z najraznovrstnejšimi stvarmi — od raznih obeskov do kamel iz krp in od dateljnov do klobukov. Skratka — ničesar ni manjkalo. Splošnemu živčavu se je pridružil še fakir, ki je prikazoval svoje »čarovnije«.

PROTI DOMU Za menoj je 6200 km poti, od tega 2500 km po pušavi. Pred menoj pa je še 3120 km Libijske pušave, ki me loči od Tunisa. Tam se bom vkrcal na ladjo in se prepeljal na Sicilijo. Od tam pa se bom napotil preko Italije domov. Mene in moped čaka še naporna pot po brezkonnem peščenem morju brez vode in zelenja. Priznam — naveličal sem se tega potovanja po Afriki in včasih imam občutek, da tako misli tudi moj moped. Oba si želiva, da bi srečno prepotovala še zadnji kos poti in da bi spet stopila na domača tla.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Zastarela praksa

Osnovni namen telovadnic je, da omogočajo pouk vzgoje in športno vadbo v času, ko je na prostem to sicer nemogoče. Telesni vzgoji se pri nas v zadnjem času, posebno pa po I. jugoslovanskem kongresu telesne kulture daje vse večji poudarek. Nove šole morajo imeti obvezno tudi telovadnice, ki naj čim bolj koristno služijo svojemu namenu.

V Kranju te šolske telovadnice služijo tudi kranjskim športnikom (mladinici), ki v mrazu ne morejo vaditi na prostem, drugega primernega prostora zanje pa še ni.

Kljub temu, da je vsakemu le skopod odmerjen čas za telesno vzgojno izživljanje, se zaradi premajhnega števila telovadnic kranjski športniki tolažijo z: bolje malo kot nič.

Letos je bila na Planini odprta nova šola (osemlečka Staneta Zagarja), ki ima lepo moderno telovadnico. Ob otvoritvi je bilo med drugim rečeno, naj ta prostor čimbolje služi mladini za njen šport in telovadbo. Na te besede pa je ravnateljstvo osemlečke Stane Zagar žal preisknalo pozabilo.

Vajenska šola, ki za svoje učence nima svojega prostora za pouk telovadbe v zimskem času, je zaprosila ravnateljstvo omenjene osemlečke, da bi v času, ko je telovadnica prazna, imeli v njej telovadbo vajenci. Športno društvo Triglav pa je zaprosilo za telovadnico za zimsko vadbo svojih članov v večernih urah, ko v njej ni več šolskega pouka.

Obe prošnji sta naleteli na gluha ušesa, saj že več kot mesec dni čakajo na rešitev. Kaže, da imajo odgovorni ljudje v osem-

letki Stane Zagar kaj čudne pojme o telesni vzgoji, športu in telovadnici, saj je njihova praksa me o telesni vzgoji, športu in

že zelo zastarela. L. Štružnik



Kranj, 7. novembra (B.F.) — Včeraj popoldne je bilo zaključeno sindikalno nogometno prvenstvo Kranja. Prvenstva se je udeležilo šest enajstoric, zmagalo pa je moštvo našega kolektiva (CP »Gorenjski tisk«), ki je v finalnem srečanju premagalo enajstoročnikov GNP s 3:1 (2:0). Na sliki: V polfinalnem srečanju je enajstoročnik CP »Gorenjski tisk« premagala moštvo Tekstilindusa z 1:0 — Foto: J. Remić

Hans Werner Richter

PORAZENI

»Hitler ni vreden piskavega oreha.« je nekdo do živahni razpravi dejal nizek Berlinčan, ki je vihral okoli v svojem dolgem letalskem plašču in razpravljajal.

Na stranišču je stalo nekaj padalcev, ki so pričeli protestirati.

Toda protesti za Hitlerja so bili neodložni in plašni.

»Tako ali drugače bo kmalu odzvižgal.« je dejal Buchwald, ki je kazal vedno huje sovraštvo do Hitlerja.

Pristopil je eden od padalcev in dejal:

»Sramovati bi se morali.«

Buchwald se je glasno zasmel. Toda trušč okoli njega je skoraj popolnoma zadušil smeh. Ladja se je močno zibala in v straniščih je visoko brizgala morská voda.

»Sramovati!« je vpil Buchwald. »Menda je vrsta na onih, ki so nas poslali k vragu.«

»Pusti jih, saj vidiš, da so prismojeni.« je dejal nizek Berlinčan, ki so ga imenovali Pips.

Guehler se je le redkokdaj udeleževal razgovorov. Daljšje razgovore je imel z Grundmannom in Santom. Ležali so v viseh mrežah. Opazil je, da se je politično mrtvilo na ladji počasi drobilo.

Cez dva tedna so smeli prvič na palubo. Vzeli so modre rešilne pasove in odšli ven. Zunaj se je vse do obzora razprostiralo morje z belo, penočo se grivo. Ladje so se težko pobavale med valovi. Med ladjami so hitele sem ter tja torpedovke. Ka-

dar so vozile mimo njih, so videli mornarje, ki so se smejali.

»Heil Hitler!« so vpili mornarji, dvigovali roke in se smejali.

Molče so jih gledali. Nobeden se jim ni nasmeljal. »Riti!« je nenadoma zavpil Grundmann, ki se ni mogel več obvladati.

»Zanje smo vsi nacisti.« je dejal Guehler, »in razburjenje nam ne bo pomagalo.«

Večkrat je bil preplah zaradi podmornic. Tedaj so preklinjali, si natikali rešilne pasove in odšli na palubo.

»Saj vendar ne bodo streljali na ladje za prevoz ujetnikov!« je dejal Grundmann.

»Pri tej zaščiti tega ne morejo opaziti.« je odvrnil Guehler.

Hrana je bila vedno bolj pičla. Ameriški ladijski posadki so prodajali za hrano vse, kar so še imeli: ure, odlikovanja, naredniki in podčastniki pa srebrne našivke. Mnogi so odrezali celo najvišje odlikovanja in jih prodali kot spomine. Bili so lačni.

Na potovanju so bili skoraj štiri tedne, ko je prišel božični večer.

»Kaj bo noč?« so spraševali opoldne. »Mar se bodo Američani izkazali?«

Zvečer so ležali v viseh mrežah, sedeli po tleh in čakali na čudež. Bili so brez drevesca in svečk, brez vsega, kar bi jih spominjalo na Božič. Kakor druge dni so stali v dolgih vrstah pred kuhinjo. Obroki so bili vsakdanji. Zatem so ležali lačni v viseh mrežah. Po prostoru se je razlivala napel mračna svetloba. V sredini so na tleh sedeli kvartopirci in glasno metali karte.

»Lep Božič!« je šepnil Grundmann.

Guehler je prekrizal roke nad glavo in premisljeval o Božičnih zadnjih letih.

Nekdo ga je doživel na Poljskem, drugi pa med transportom v živinskem vagonu. Takrat, v vagonu, so prepevali in gledali zvezde nad drečnim vlakom. Privzdignil je nogo in počasi dregnil mrežo nad seboj.

»Santo, o čem premišljuješ?«

»O moji mali.« je odvrnil Santo in se nagnil iz mreže. »Najbrž stoji pred božičnim drevescem. Všeje imela osem let.«

»In kakšna je?«

Santo se je počasi nasmehnil.

»O, ljubka. Kodraste lase ima in temno polt. Veš, moje oči ima. In če se smeje, priviha nos. Toda zelo pametna je in treba je paziti.«

»In kako dolgo je že nisi videl?«

»Tako, približno dve leti.« je dejal Santo. »Niti pomisliti ne smem na to. Morda bom še dve leti v ujetništvu in to bi bilo skupaj štiri leta.«

»Morda pojdemo prej domov. Američani nas bodo kmalu izpustili.«

»Upajmo, da bodo kmalu obračunali z našimi.« Nenadoma se je sredi prostora pojavil neki narednik. Okoli njega je stalo nekaj podčastnikov.

»Tišama!« so rjovel.

V zadušljivem prostoru je zavladal mir. Kvartopirci so se s kartami v rokah obrnili proti naredniku.

»Sledi božični čudež!« je mrmral Grundmann.

V kotu je zaropotala skodela.

»Mir!« je znova zarjovel podčastnik.

V prostoru se je razlegal kovinast, prodoren glas. Narednik je govoril.

»Tovariši, danes je božični večer, četrti vojni božič. V tej veliki uri, ko je naša domovina v nevarnosti...«

Preko viseh mrež se je razlil nemiren val protestov.

»Kaj je spet tole?« je vprašal visok, jasen glas.

... se spominimo naših dragih doma, spominimo pa se tudi onega, ki bo Nemčijo popeljal do zmage...«

»Bedarije.« je dejal eden izmed kvartopircov, »naprej, igramo dalje!«

Obrnili so se in spet pričeli metati karte na pod.

»Mir!« so rjovel podčastniki.

»Zaprte svoje gobce, nočemo poslušati teh be-

darji!« je zavpil nekdo iz Guehlerjevega kota.

»To utegne postati veselo!« je Grundmann začepetal Guehlerju.

»... našega vodje Adolfa Hitlerja...«

V kotu se je pričel pravek koncert žvižganja.

»Nehajte!« so vpili. »Nehajte!«

Naredniki so vznemirjeno gledali naokoli. Iz kuhinje je pridrvel debel kuhar in vihtel kuhaličo.

»Ničesar več nočemo slišati o tem sranju.« je vpil, »mi že ne, razumeš?«

Iz drugega kota je sledilo navdušeno ploskanje.

»Heil!« je nekdo vpil sredi smeha. V ležalni mreži je nekdo neprestano razbijal z žlico po skodeli. Kvartopirci so rjovel: »Grand, hlače dol!«

»Da, hlače dol, slecite jim hlače!« je jezno zavpil Buchwald, ki se ni mogel več vzdržati.

Guehler in Grundmann sta sedela in opazovala amedo. Narednik je odprl usta:

»... našemu vodji Adolfu Hitlerju trikrat Sieg!«

»Heil!« je odgovoril siromašen glas. Celo podčastniki so molčali.

»Sieg!« je spet zavpil narednik.

»Ven z njim, ven!« je zavpil Pips, ki je v svojem letalskem plašču stal za narednikom.

Padalci so se počasi zrinili k naredniku. Grožče so se ozirali po prostoru.

Narednik je zapel Horst-Wesselovo pesem. Imel je visok in drhteč glas.

Padalci so pritegnili, za njimi pa še podčastniki. Prenehajte, prenehajte,« so klicali z vseh strani.

Pojkaj, ki so ležali blizu Guehlerja, so zapeli poljsko božično pesem. Njihovi glasovi so se globoko in melanholično ločili od trdega ritma Horst-Wesselove pesmi.

»Sedaj se bo pričel pretep.« je dejal Grundmann.

»Lep božič!«

Potem se je zaslisl Santov glas. Rel je »Sveta noč...«

»Naprej je dejal Grundmann. »Pojmo! Vsi jo bomo skupaj.«

Vsi peli. Poljski zraven njih so utihnili, potem pa še sami pritegnili.

CANKARJEVCI

Tisti, ki tega niso slišali, so to zvedeli šepetaje in mrmraje, kajti zaradi raztegnjene kolone je sporočilo šlo od moža do moža.

Ta čestitka me je prijetno ganila. Tako tudi ostale. Saj jo je izrekel predrzni in tako priljubljeni komandir, kot je bil Jaka. In ker smo bili po večini mladi, smo tudi verjeli, da se bo ta želja uresničila.

Tako je ta skupina prišla v Dražgoše še na Silvestrovo ponoči in se nastanila na Pečeh, štab, ki je tudi prišel tedaj, pa se je vgnezdil pri kmetu Birtu.

Kako je bilo medtem s prehranjevalno akcijo na Dobravi?

Ivan Bertonec opisuje takole:

«...Predlog, da bi šli na Dobravo, se je porodil zaradi tega, ker so Nemci že 4. decembra od tam izselili 35 kmečkih in kajžarskih družin. Nemci so izpraznjene hiše običajno izropali in tega smo se bali tudi v tem primeru...

Resnično smo v Lipnici zvedeli, da so nas Nemci že prehiteli. Zvedeli pa smo tudi, da je tamkajšnji konzum zelo dobro založen z živili. Svetovali so nam, naj bi šli tja.

Takoj smo bili za to! Kaj bomo praznih rok hodili tako daleč in sredi zime! Vsak dan je bilo treba nahraniti dvesto ljudi! To ni malenkost!...

Hrane in zalog je bilo v konzumu resnično mnogo. Toliko, da je ne bi mogli odnesti niti četrtino. Če bi bil tu ves bataljon, no, potem bi že šlo. A nismo dolgo pomišljali: priskrbeli smo si konja in dva voza, naložili krušne, ajdove, koruzne moke, riža, sladkorja, masti in olja. Že samo tega je bilo več tisoč kilogramov. V nahrbtnike smo naložili le lažje reči...

Na Dobravi smo se mudili nekako tri ure, vse do enih ponoči. Tako smo prihod novega leta dočakali med prazenjem konzuma, ne da bi imeli čas to opaziti. Kraj smo medtem zavarovali s patruljami in stražami.

Oba voza sta bila tako težka, da kljub naši pomoči konja nista mogla speljati navkreber. Klanci so bili prehud. Zato smo večji del tovora odložili med Lipnico in Kropo. To smo shranili v Šmelovi šupi, ki je bila tik ob cesti.

Del tovora smo peljali naprej, ga v Kropi preložili na sani, od koder smo okoli petih zjutraj pripelzali na vrh Jamnika... Pot je bila tako zaledenela, da nam je konj večkrat padel na kolena. Pomagali smo mu, vendar smo le s težavo prišli do Lajš. Tu pa je nastala še večja težava. Pot je bila že izlizana, zato smo sani opirali in držali, sicer bi vse skupaj zdrsnilo po bregu. Konju je spet zdrsnilo... in sani s konjem vred so se prevrgale. Vse skupaj je še ustavilo kakih petdeset metrov pod nami. Konj je bil polomjen ter smo ga morali zaklati. Skuhali smo imeniten golaž.

Bili smo že blizu Dražgoš, od koder je po zvrnjeno blago prišla skupina, ki je pred nami prišla v vas...

V vasi je bil prostor za nas že pripravljen. Prišli smo zjutraj okoli sedmih, prav v času, ko je mrzlo novoletno sonce že barvalo jasno nebo.

Ljudje so odgrinjali zavese na oknih in nas ogledovali ter kar prijazno pozdravljali. Vendar ni bilo težko opaziti in z obrazov vaščanov razbrati tudi nekakšen strah, kot bi hoteli reči:

— Kaj bo z nami, če pridejo Nemci?!

Sredi vasi smo našli na starega možaka, ki je krmil živino. Mirno nas je ogovoril, videč, da nas je veliko:

— Koliko vas pa je, gošarjev? Ste dobro oboroženi? He, Nemci pa v dolini vsak dan dopovedujejo, da so vsi partizani uničeni!

Kmalu za tem je prišla v Dražgoše še naslednja in zadnja skupina, minerci. Z njo je bil tudi mitraljezki pomočnik Milan Zekel, ki o tej akciji pravi:

«Prav na Silvestrovo je naša skupina dobila nalogo, da minira most pri Besnici. V njej sta bili dve mitraljezki trojki. V naši je bil mitraljezec Pavle Inglič (Bar) in poleg mene še moj brat Janez. Z nami sta bila vodnik Franc Biček in naš vodnik Rudi Robnik. Kdo izmed njiju je tedaj vse skupaj vodil, ne vem. Vem le to, da je Biček odlično poznal teren in pot, Robnik pa je bil mojster za miniranje in sabotažne akcije.

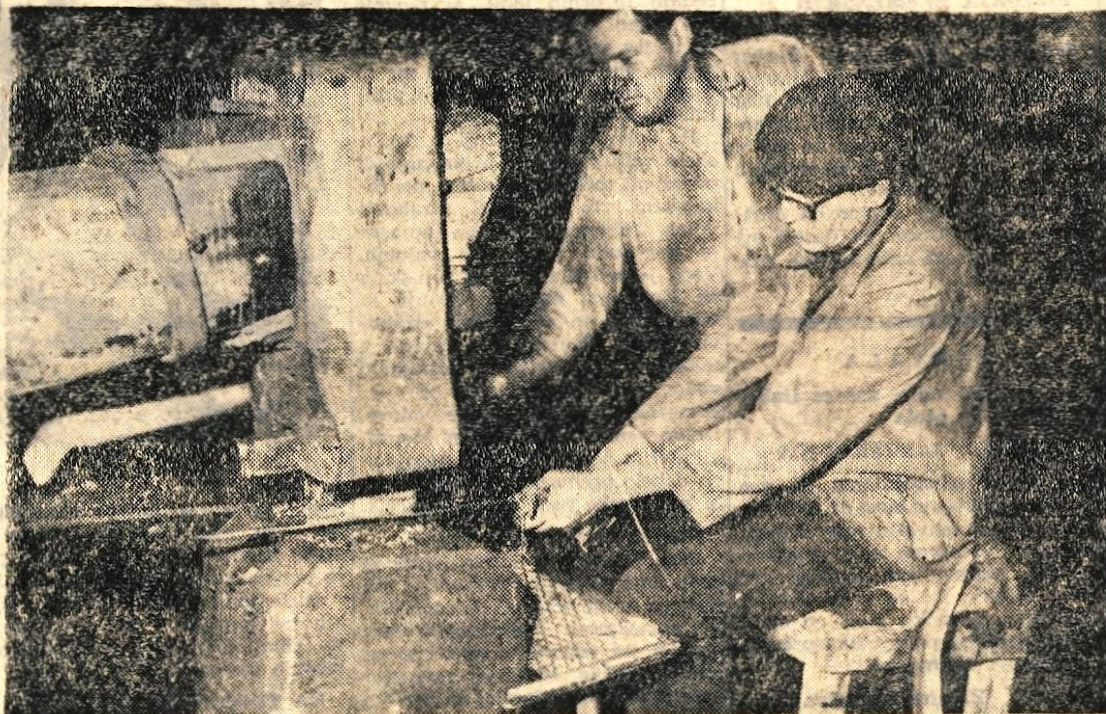
OD JEKLA DO KOSE

SREDI XIV. STOLETJA SKROMNI ZAČETKI KOVANJA — 1947. LETA PA KOVANJE KOS V SKUPNEM DRŽAVNEM GOSPODARSKEM PODJETJU — TRŽIŠKE KOSE SO ZNANE PO VSEM SVETU — PROIZVODNJA BREZ SPREMEMB

»Mi Friderik III. priznamo, da so nas naš zvesti Lovrenc Paradžar in dedič pokojnega Hansa Lamberga iz Guttenberga ponižno prosili, da bi povišali njihovo vas, imenovano Neumarkt, ki leži v kneževini Kranjski, v trg in njihove ljudi in podanike, ki v njej stanujejo, povišali in napravili za meščane in jim dali tudi tedenski semenj za soboto ter blagohotno dovolili, da bi smeli trgovino in posle, ki so jih poprej opravljali, tudi nadalje izvrševati.«

Takšen je prvi odstavek ustanovne listine tržiškega trga z dne 12. decembra 1942. Listina je bila izdana v Linzu.

Prvič je Tržič omenjen v kroniki samostana v Stični že 1261. letu, ko je bilo pred številnimi leti — kladivo pri kladivu, ki jih



Delo pri »norce« ni prijetno. Že sam ropot močno utruja

leta in domala od takrat so bili poznani že tudi tržiški kovači. Ob Mošeniku so že pred XIV. stoletjem zapela jekla pod udarci kladiva in to pesem slišimo še danes. Marsikdo se je vsa ta leta do danes spraševal, le kdo je v Tržiču tisti norec, ki tako razbija. Res, »norec« je tisti, ki tako udarja. »Norec« je tisti, ki najbolj razbija in če bi ga hoteli vzporediti z orožjem, bi lahko zapisali, da je »norec« kanon z največjim kalibrom.

Tržiške kovače je 30. marca 1811. leta močno prizadel velik požar, ki je uničil 150 hiš in nad 60 obrtniških delavnic itd. Ogenj je povzročil močan veter in kovačnici Matije Kladra, ki je razpihal tlečo žerjavico med oglje in trg je bil v četr uri ves v plamenih. Iz Klandrove kovačnice se je rešilo vseh 60 delavcev, ki so se po katastrofi odselili v Kropo in v Kamno gorico.

Kosarstvo, ki se je že pred tem vse bolj uveljavljalo, si je kmalu opomoglo. Po letu 1830 je v treh graštinskih kosarnicah delalo 23 delavcev, razen tega pa je bilo še devet zasebnih kosarnic, v katerih so že takrat izdelali letno 75.350 kos, več tisoč srpov, raznih rezil in drugega orodja, kar še danes izdelujejo v tržiški TOVARNI KOS IN SRPOV.

Medtem ko so že prve kose tržiških kovačev osvojile trg daleč naokoli, saj so jih že od nekdanj prodajali v Trst in Furlanijo, so tržiške kose danes znane na vseh petih celinah zaradi svoje kvalitete. Seveda pa so jekla za kose nekdanj tržiški kovači pridelovali v številnih lastnih fužinah, medtem ko ga danes dobivajo z Jesenice ali iz Raven.

KLADIVO PRI KLADIVU

V temnih prostorih tržiške Tovarne kos in srpov je še vedno ta-

treba samo še nabrusiti in opremiti za trg. Pomemben pri izdelavi kos pa je tudi žig. Zaradi tega so imeli tržiški kosarji že desetokrat preglednice. Seveda ne zato, ker je žig težko izdelati, temveč zato, ker žig lahko pomeni tudi kvaliteto in mojstra, ki je koso izdelal. Včasih so bili zaradi tega hudi spori s kosarji s Koroške, ki so nekajkrat trdili, da Tržičani uporabljajo njihove žige in da se hočejo na ta način uveljaviti na trgu. Vsi podobni spori pa so se vedno končali, če ne takoj, pa čez čas, v korist tržiških kovačev. Vedno je zmogala resnica.

Danes vemo samo to, da tržiška Tovarna kos in srpov izdela dnevno razen drugega orodja okoli 1000 kos.

Kosa pa se od kose precej razlikuje. In končno je toliko tipov raznih kos, da tudi nihče ne ve, koliko jih je. Vsaka trava, vsaka oblika zemljišča potrebuje svoje rezilo. Koliko različnih trav in koliko različnih oblik zemljišč je, pa...

Za jugoslovanske potrebe na primer sedaj izdelujejo tržiški kosarji naslednje kose: kranjsko, štajersko, istrsko, vlaško, ogrsko, novošerko (Bosna), »kukačo«, kose za reso in podvodne kose.

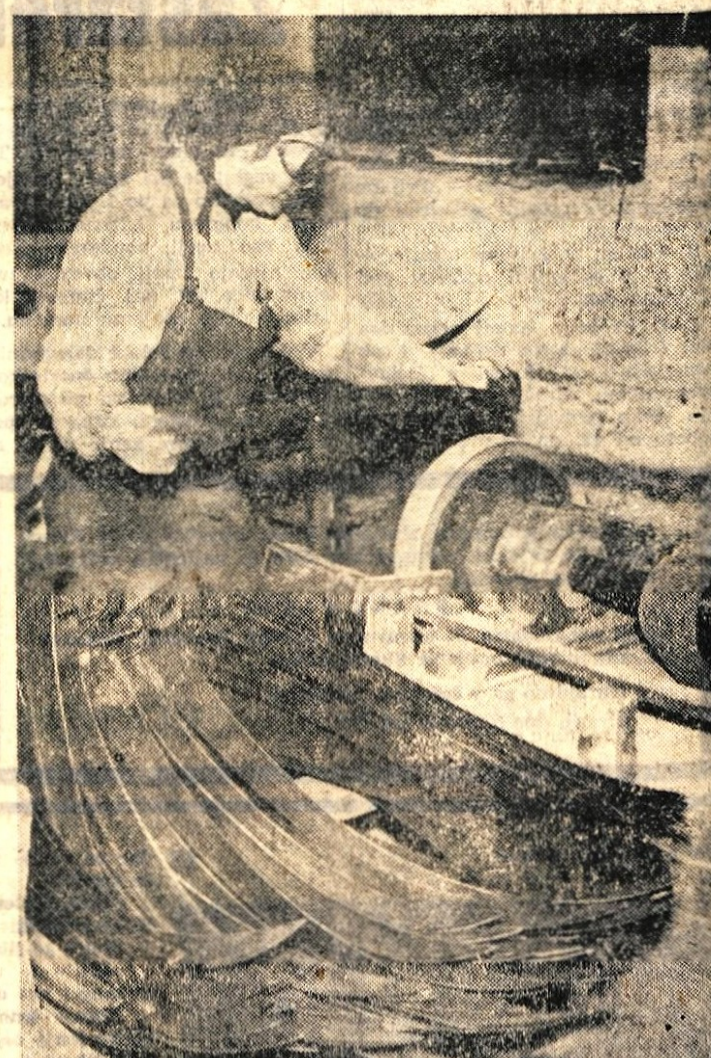
Izdelujejo pa še devetnajst tipov raznih kos za devetnajst dežel v Evropi in na drugih celinah. Vsaka od teh kos ima spet svoje ime, največkrat pa kar po deželi, kamor jo bo pripeljal vlak, ladja, kamion ali pa letalo. Samo nekaj imen teh kos: turška, perzijska, bolgarska, albanska (tudi letos bo Tovarna kos in srpov Tržič izvozila v Albanijo 150.000 kos), egiptovska, južnoameriška, mehiška, poljska, sedmograška in podobno.

Posebna zanimivost je, da je kosa kljub vsej modernizaciji ostala še vedno nepogrešljivo orodje. Na velikih površinah so jo sicer lahko zamenjale velike kosilnice, na manjših površinah, nagnjenih zemljiščih in gričevnatih predelih pa bo ostala kosa še dolgo nenadomestljiva. Zanimivo je tudi to, da so poskusili kose izdelovati na modernnejše načine. A se ni obneslo. Za takšne kose je bila tudi trava prekmalu preveč trdna.

»Norec« v Tržiču torej še ne bo kmalu utihnil. Morda ga bodo s časom le preimenovali, vendar pa je verjetno tisti čas še daleč. »Norec« in tržiški kosar sta že sedem stoletij prijatelja in bosta še ostala. Le da bi trava dobro rasla... — Bogdan Fajon.

TRŽIŠKE KOSE V DEVETNAJSTIH DEŽELAH

Nihče med tržiškimi kosarji ne ve dobro, koliko kos je že izdelal. Tega tudi ne more reči, ker vsako fazo kose oblikuje drug delavec.



Kose imajo tudi poto in te je treba lakirati, seveda ne zato, da bi se režejo, temveč zaradi lepšega videza

Triglav pri starejših

V organizaciji NTK Triglav je bilo v soboto in nedeljo v Kranju letošnje prvenstvo Gorenjske v namiznem tenisu za posameznike in dvojice. Nastopilo je preko 40 tekmovalcev Triglava in Mladosti iz Kranja ter Jesenice. V članski konkurenci so bili najuspešnejši Triglavci, med mladimi pa so bili najboljši Jeseničani.

Rezultati — člani: Tomec, Janškovec, Česen, Marušič (vsi Tri-

Vse bliže naslovu prvaka

Judoisti kranjskega Triglava so imeli v nedeljo v Mariboru prvenstvo dvoyob republiške lige z domačim Kovinarjem. Po zaslugi odličnih borcev v teži in srednji kategoriji so Kranjčani dosegli visoko zmago z rezultatom 17:7 (8:4), tako da so še vedno eden glavnih kandidatov za naslov republiškega prvaka.

Rezultati: lahka — Znidaršič: Govec 2:0, Hauptman: Blaznik 2:0, Znidaršič: Blaznik 1:1, Hauptman: Govec 2:0; srednja — Kampuš: Kavčič 0:2, Colnaric: Sifković 0:2, Kampuš: Sifković 0:2, Colnaric: Kavčič 0:2; teža: Srajner: Bavec 0:2, Rant: Stare 0:2, Srajner: Stare 0:2 in Rant: Bavec 0:2.

Bodice

Nekaj dni je tega, kar je Marjana privržala domov razdražena kot osa. Kar do sape ni mogla, ko me je zagledala, kako ležem v zapečetu.

»Kaj neki je spet narobe?« sem se prestrašil. »Menda niso dobili pri sosedovih pralnega stroja...« Nobenega pralnega stroja ni bilo po sredi, le neki sprevednik na avtobusu, ki vozi iz Ljubljane proti Gorenjski, je zagrelnil Marjano prenekatere urico. Tudi prebite pare ne dam zanj, če ga Marjana dobi v pest. Ne verjamem, da je tako trpežen kot jaz! — Takole je bilo.

Na avtobusni postaji v Ljubljani je Marjana vprašala nekega sprevednika, kdaj odpelje avtobus proti Gorenjski. Ta pa ji je za- brusil: »Po voznem redu.« Ker ta odgovor Marjano najbolj ni potolažil, je vprašala, če ne odpelje

pred avtobusom, ki je stal na postaji, še kakšen avto. Sprevednik je imel odgovor takoj pri roki: »Avtotaksi.«

Kako se je tisti razgovor končal, zares ne vem. Pravim pa, da imam od tistega dne z vsemi sprevedniki tega in onega sveta življenje do kraja zagrenjeno. To pa zato, ker sem ondan hvalil sprevednike na avtobusih, češ, kako so vljudni. Zdaj besedo umikam in pravim: vsi pa le niso vljudni!

Tudi v Kranju imamo upoko-jence, oni pa svoje pribežališče, kjer si zlasti v večernih urah krajšajo čas. Tisto pribežališče imenujejo Dom upoko-jencev. Nekateri pravijo tistemu domu tudi klub. Da ne bo beseda »klub« koga zavedla, naj pripišem tole po-jasnilo. Tisti klub nima s klub-skim življenjem, ki ga poznamo iz delovanja naših Svo-bod in pro-svetnih društev, nobene zveze. Sosedje, ki živijo v bližini, pa ti-ti klub hudo grajajo. Takole je s to stvarjo.

Dom upoko-jencev, ki je hkrati tudi gostilna, bi morali zapirati

ob 22. uri. Zal pa gostje največkrat premaknejo svoje ure, tako da zapuste lokal šele ob 22.30 uri.

Na ulici pa se pravzaprav šele začne klubsko življenje! Ker zjutraj lahko poleže, se jim seveda nikamor ne mudi. Tako stoji pred Domom in nadaljuje svoje glas-ne debate. Glasni pa so, glasni, posebno ženske. Druga čez drugo vprijejo in hreščijo, možki pa po-magajo s svojimi basli. Čelo pas-jim mrljam, ki životarijo v bližini, gre to »klubsko življenje« na živce. Nobenega pravega epanja nimajo več. Kar pogleda ob pri-liki tiste kožuharje, kako so vsi ble-di, Menda se tudi pritožujejo, da nimajo nobenega »užitnega« oglja več. Vse tako kaže, kot bi v Domu ne imeli primerne-ga stranišča. — Jaz pa menim, da bi bilo prav, če bi tisti, ki povzročajo zvečer pred Domom največ trušč-a, kdaj pomislili na ljudi, ki morajo drugo jutro zgodaj v službo. Tudi uboge pasje pare jim bodo hvalež-ne, če bodo vsaj pomoči mirovali.

V nedeljo sem hodil po zgornje-savski dolini, dokler se nisem ustavil v Ratečah. Nekaj časa sem

pasel zijala na jugoslovansko-ita-lijanski meji, poltel pa sem se umaknil v gostilno »Mojmir«. Ve-ste, že pred časom sem se čudil temu nazivu, zdaj sem ga pa le dojel.

Moralo bi biti zapisano »Moj-mir«. Recimo, da je tako. Kdor se je nadejal, da bo imel v hiši, kjer je gostilna, mir, se je prekleman-sko uselal. Torej, če pa ni miru v hiši, kjer je gostilna, potem bo mir tam, kjer ni gostilne. Zato se je menda gospodinja preteklo ne-deljo kratko in malo umaknila iz predpolne hiše gostov. In konec? Naročil sem turško kavo, pa je nisem dobil, ker ni bilo gospodir-nje, da bi mi jo skuhala. Natak-rica pa seveda mi utegnula sku-hati kave. Je imela drugega dela čez glavo. Glejte, in vsi smo ime-li mir! Gospodinja ni bilo treba skuhati kave, natak-rici ni bilo treba kave prinesiti na mizo, in meni je ni bilo treba piti. — Kljub vsemu pa stavim, da takšen mir, ko gost ne more dobiti v gostilni-ni kave, našemu turizmu poseb-ne ne koristi.

Lepo vas pozdravlja vaš Bodičar